จังหวัดสมุทรสาคร
SAMUTSAKHON

“เมืองประมง ดงโรงงาน
ลานเกษตร เขตประวัติศาสตร์”

สารบัญ

หน้า

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสมุทรสาคร 1

ประวัติจังหวัดสมุทรสาคร 2

1. ลักษณะทางกายภาพ 3

2. ด้านการปกครอง 5

3. ด้านเศรษฐกิจ 11

4. ด้านอุตสาหกรรม 18

5. ด้านการเกษตรกรรม 20

6. ด้านการท่องเที่ยว 27

7. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 29

8. ด้านสังคมและความมั่นคง 33

9. ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี 41

10. สถานที่ท่องเที่ยว 49

11. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 58

สัญลักษณ์ประจำจังหวัดสมุทรสาคร

ตราประจำจังหวัดสมุทรสาคร

รูปเรือสำเภาจีนแล่นอยู่ในทะเล ด้านหลังเป็นโรงงานและปล่องไฟ **หมายถึง** ความรุ่งเรืองที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตราประจำจังหวัดสมุทรสาคร **เริ่มใช้เมื่อ พุทธศักราช 2483** ในสมัยที่หลวงวิเศษภักดี (ชื้น วิเศษภักดี) เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร

คำขวัญจังหวัดสมุทรสาคร

“เมืองประมง ดงโรงงาน ลานเกษตร เขตประวัติศาสตร์”

ธงประจำจังหวัดสมุทรสาคร

ธงประจำจังหวัด ใช้สีน้ำทะเลและสีชมพูเป็นพื้น ตรงกลางมีรูปเรือสำเภา

ต้นไม้ประจำจังหวัดสมุทรสาคร

พญาสัตบรรณ

ชื่อ : ต้นพญาสัตบรรณ หรือ ตีนเป็ด

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Alstonia scholaris

ลักษณะทั่วไป : เป็นพันธุ์ไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัดสมุทรสาคร

ประวัติจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดชายทะเล ตั้งอยู่ปากแม่น้ำท่าจีน จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ กล่าวไว้ว่า ในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีชุมชนขนาดใหญ่ตั้งอยู่บริเวณปากอ่าวไทย ซึ่งมีชาวจีนนำเรือสำเภาเข้ามาจอดเทียบท่าค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าและพักอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากจึงเรียกว่า **"บ้านท่าจีน"** ในสมัยแผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ (พ.ศ. 2099) ได้โปรดให้ยกฐานะ **"บ้านท่าจีน" ขึ้นเป็น "เมืองสาครบุรี"** เพื่อเป็น หัวเมืองสำหรับเรียกระดมพลเวลาเกิดสงคราม และเป็นเมืองด่านหน้าป้องกันข้าศึกศัตรูที่จะเข้ามารุกรานทางทะเล

ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงโปรดให้เปลี่ยนชื่อ **"เมืองสาครบุรี"** เป็น**"เมืองสมุทรสาคร" ซึ่งมีความหมายว่า "เมืองแห่งทะเลและแม่น้ำ"** ต่อมาในปี พ.ศ. 2456 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 โปรดเกล้าให้ทางราชการเปลี่ยนคำว่า "เมือง" เป็น "จังหวัด" ทั่วทุกแห่งในพระราชอาณาจักร "เมืองสมุทรสาคร" จึงได้เปลี่ยนเป็น **"จังหวัดสมุทรสาคร"** ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

อนึ่ง ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงปฏิรูปการปกครองมีการจัดระบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นมณฑลเทศาภิบาล และได้ทรงมีพระราชดำริที่จะสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่น โดยใช้การปกครองรูปแบบสุขาภิบาล ได้มีพระบรมราชโองการให้ยกฐานะ "ตำบลท่าฉลอม" เป็น **"สุขาภิบาลท่าฉลอม" เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2448 จึงถือได้ว่าสุขาภิบาลท่าฉลอม เป็นสุขาภิบาลที่ตั้งขึ้นในหัวเมืองเป็นแห่งแรกของประเทศไทย**

ส่วนคำว่า **"มหาชัย"** ที่คนทั่วไปเรียกกัน เป็นชื่อคลองที่สมเด็จพระสรรเพชญที่ 8 แห่งกรุงศรีอยุธยาโปรดให้ขุดคลองลัดจากเมืองธนบุรี เป็นแนวตรงไปออกปากน้ำเมืองสาครบุรี แทนคลองโคกขามที่คดเคี้ยว แต่ขุดคลองยังไม่ทันแล้วเสร็จก็ทรงสวรรคตเสียก่อน จนถึงรัชสมัยสมเด็จพระสรรเพชญที่ 9 (ขุนหลวงท้ายสระ) โปรดให้ขุดคลองต่อจนแล้วเสร็จ และได้พระราชทานนามว่าคลองมหาชัย ซึ่งต่อมาบริเวณฝั่งซ้ายปากคลองได้เกิดชุมชนขนาดใหญ่ขึ้นชื่อว่า **"มหาชัย"** จึงเป็น ที่นิยมเรียกขานแต่นั้นเป็นต้นมา

1. ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดชายทะเล ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน และปากอ่าวไทย อยู่ในเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ประมาณเส้นรุ้งที่ 130 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก เป็นจังหวัดปริมณฑลกรุงเทพมหานคร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามระยะทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 35 (ถนนพระราม 2) ประมาณ 30 กิโลเมตร มีพื้นที่ 872.347 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 545,216 ไร่ จังหวัดสมุทรสาครมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม

ทิศใต้ ติดทะเลอ่าวไทย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดราชบุรี

ภาพแผนที่จังหวัดสมุทรสาคร

1.2 สภาพภูมิประเทศ

จังหวัดสมุทรสาคร มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1.00 - 2.00 เมตร พื้นที่ด้านทิศตะวันตกเป็นที่ราบลุ่มในเขตน้ำจืด เขตจังหวัดถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน ด้วยแม่น้ำท่าจีนซึ่งไหลผ่านตอนกลางจังหวัด ไหลคดเคี้ยวตามแนวเหนือใต้ลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร ระยะทางยาว 70 กิโลเมตร พื้นที่ตอนบนของจังหวัด

ในเขตอำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบนมีความอุดมสมบูรณ์ของดินและมีโครงข่ายแม่น้ำลำคลองเชื่อมโยงถึงกันกระจายอยู่ทั่วพื้นที่กว่า 170 สาย ทั้งที่เป็นคลองธรรมชาติและคลองที่ขุดขึ้น เพื่อนำน้ำจืดมาใช้ในการเพาะปลูก และการชลประทาน ช่วยในการระบายน้ำและใช้ในการคมนาคมขนส่ง สภาพพื้นที่จึงเหมาะที่จะทำการเพาะปลูกพืชนานาชนิด และบางส่วนเป็นย่านธุรกิจอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัย พื้นที่ตอนล่างของจังหวัดในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาครอยู่ติดชายฝั่งทะเลยาว 41.8 กิโลเมตร เหมาะแก่ทำนาเกลือ การทำประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

1.3 สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดสมุทรสาคร มีสภาพภูมิอากาศเป็นแบบฝนเมืองร้อน (Tropical Climate) เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมบก ลมทะเล และมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือรวมทั้งพายุดีเปรสชั่นที่พัดผ่านมาจากทะเลจีนใต้ จึงทำให้มีความชื้นในอากาศสูง มีฝนตกปานกลาง ปริมาณฝนตกเฉลี่ย ทั้งปีอยู่ที่ 988.1 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 28.7 องศาเซลเซียส มีความชื้นสัมพัทธ์ ต่ำสุด 45% สูงสุด 95%

1.4 สภาพอุตุนิยมวิทยาและอุทกวิทยา

ข้อมูลภูมิอากาศจากสถานีตรวจอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนและพื้นที่ข้างเคียงรวมถึงสรุปข้อมูลภูมิอากาศที่สำคัญประกอบด้วย อุณหภูมิความชื้นสัมพันธ์ เมฆปกคลุมความเร็วลม และปริมาณการระเหยถาด รวมถึงปริมาณการคายระเหยของพืชอ้างอิงที่คำนวณจากวิธี Modified Penman สำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 : แสดงข้อมูลสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน

ข้อมูลภูมิอากาศที่สำคัญ	หน่วย	ช่วงพิสัยค่ารายเดือนเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยรายปี
อุณหภูมิ	องศาเซลเซียส	23.3 – 34.1	28.7
ความชื้นสัมพันธ์	เปอร์เซ็นต์	45 – 95	75.8
ความเร็วลม	น๊อต	1.5 – 2.60	5.19
เมฆปกคลุม	0-10 อ๊อกต้า	3.00 – 9.00	6

(ที่มา : สถานีตรวจอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา, 2565)

2. ด้านการปกครอง

2.1 ประชากร

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดปริมณฑลกรุงเทพมหานคร มีสภาพสังคมแบบกึ่งชนบทกึ่งเมือง ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองส่วนใหญ่จะตั้งบ้านเรือนกระจุกตัวอยู่ริมถนนสายหลักและสายรองมีลักษณะครอบครัวเดี่ยว ส่วนการตั้งบ้านเรือนของประชากรในชนบทจะกระจายอยู่ตามริมแม่น้ำลำคลอง ประชากรของจังหวัดส่วนใหญ่เป็นคนไทยเชื้อสายจีน และเชื้อสายรามัญ

ตารางที่ 2 : แสดงจำนวนประชากรของจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2565 จำแนกรายอำเภอ

สำนักทะเบียน	จำนวนประชากร		
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
อำเภอเมืองสมุทรสาคร	98,497	107,789	206,286
- เทศบาลนครสมุทรสาคร	31,178	32,154	63,332
- เทศบาลตำบลบางปลา	3,460	3,735	7,195
- เทศบาลตำบลนาดี	13,332	14,796	28,128
รวมทั้งอำเภอ	**146,467**	**158,474**	**304,941**
อำเภอกระทุ่มแบน	31,588	34,220	65,808
-เทศบาลนครอ้อมน้อย	25,400	28,188	53,588
-เทศบาลเมืองกระทุ่มแบน	13,113	13,758	26,871
-เทศบาลตำบลสวนหลวง	18,057	18,162	36,219
รวมทั้งอำเภอ	**88,158**	**94,328**	**182,486**
อำเภอบ้านแพ้ว	24,044	26,168	50,212
- เทศบาลตำบลบ้านแพ้ว	1,506	1,666	3,172
- เทศบาลตำบลเกษตรพัฒนา	2,488	2,671	5,159
- เทศบาลตำบลหลักห้า	20,399	21,603	42,002
รวมทั้งอำเภอ	**48,437**	**52,108**	**100,545**
รวมทั้งจังหวัด	**283,062**	**304,910**	**587,972**

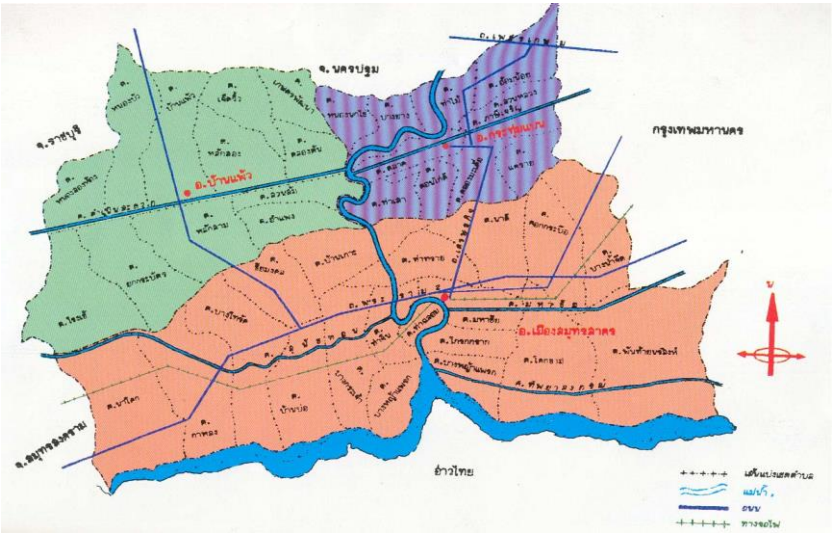
(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร, เมษายน 2565)

2.2 การปกครอง

จังหวัดสมุทรสาครแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ 40 ตำบล 290 หมู่บ้าน 62 ชุมชน ได้แก่

1. อำเภอเมืองสมุทรสาคร มี 18 ตำบล 116 หมู่บ้าน
2. อำเภอกระทุ่มแบน มี 10 ตำบล 76 หมู่บ้าน
3. อำเภอบ้านแพ้ว มี 12 ตำบล 98 หมู่บ้าน

ภาพแสดงการแบ่งเขตพื้นที่อำเภอและตำบลในจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 3 : แสดงจำนวน อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เทศบาล และ อบต.

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	หมายเหตุ
เมือง สมุทรสาคร	492.040	18	116	6	11	1 เทศบาลนคร 5 เทศบาลตำบล
กระทุ่มแบน	135.276	10	76	5	5	1 เทศบาลนคร 2 เทศบาลเมือง 2 เทศบาลตำบล
บ้านแพ้ว	245.031	12	98	3	7	3 เทศบาลตำบล
รวม	**872.347**	**40**	**290**	**14**	**23**	

(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร, เมษายน 2565)

2.3 โครงสร้างพื้นฐาน

1) ไฟฟ้า

ปัจจุบันการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้บริการกระแสไฟฟ้าแก่ประชาชนครบทุกอำเภอ ทุกตำบล และทุกหมู่บ้านแล้ว ปัจจุบันมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น 202,806 ราย จำนวนกระแสไฟฟ้า 13,148,741,000.36 หน่วย จำแนกเป็น

- ผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อการอยู่อาศัย 6,812,216,665.68 หน่วย
- สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม 6,289,047,870.40 หน่วย
- ส่วนราชการและองค์กรไม่แสวงผลกำไร 33,624.75 หน่วย
- ไฟฟรี 27,779,094.66 หน่วย
- อื่นๆ 19,663,744.87 หน่วย

ตารางที่ 4 : ข้อมูลผู้ใช้ไฟฟ้าในจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2564

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์ / ชั่วโมง)					
		บ้านอยู่อาศัย	สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม	ส่วนราชการและองค์กรไม่แสวงผลกำไร	ไฟฟรี	อื่นๆ	รวม
เมืองฯ	124,126	383,241,282.44	4,112,828,952.44	20,748.75	13,665,097.60	13,975,691.54	4,523,731,772.77
กระทุ่มแบน	48,563	139,927,512.84	1,395,245,147.84	12,876.00	4,513,089.53	2,539,416.08	1,542,238,042.29
บ้านแพ้ว	30,117	100,075,445.55	780,973,770.12	-	9,600,907.53	3,148,637.25	893,798,760.45
รวม	202,806	6,812,216,665.68	6,289,047,870.40	33,624.75	27,779,094.66	19,663,744.87	13,148,741,000.36

(ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม, มิถุนายน 2565)

2) ประปา

การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสาคร รับผิดชอบจำหน่ายน้ำประปาในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบไปด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรสาคร มี 17 ตำบล ประกอบไปด้วย ตำบลมหาชัย ตำบลท่าทราย ตำบลท่าจีน ตำบลท่าฉลอม ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลบางกระเจ้า ตำบลนาโคก ตำบลกาหลง ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลบางน้ำจืด ตำบลนาดี ตำบลคอกระบือ ตำบลบ้านเกาะ ตำบลโคกขาม และตำบลชัยมงคล อำเภอกระทุ่มแบน มี 5 ตำบล ประกอบไปด้วย ตำบลคลองมะเดื่อ ตำบลดอนไก่ดี ตำบลสวนหลวง ตำบลแคราย และตำบลท่าเสา อำเภอบ้านแพ้ว มี 7 ตำบล ประกอบไปด้วย ตำบลหลักสี่ ตำบลหลักห้า ตำบลหนองบัว ตำบลบ้านแพ้ว ตำบลสวนส้ม ตำบลอำแพง และตำบลหลักสาม ปัจจุบันมีผู้ใช้น้ำทั้งหมด 93,099 ราย จำแนกเป็นผู้ใช้น้ำแต่ละประเภทดังนี้

- ประเภทที่ 1 จำนวน 78,604 ราย
- ประเภทที่ 2 จำนวน 8,243 ราย
- ประเภทที่ 3 จำนวน 5,421 ราย

ตารางที่ 5 : ข้อมูลผู้ใช้น้ำประปาในจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2565

ปี	ปริมาณการผลิตน้ำ (ลูกบาศก์เมตร)	ปริมาณน้ำจำหน่าย (ลูกบาศก์เมตร)	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ราย)
พ.ศ. 2565	7,650,828	5,076,611	93,099

(ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสาคร, มิถุนายน 2565)

3) การคมนาคม

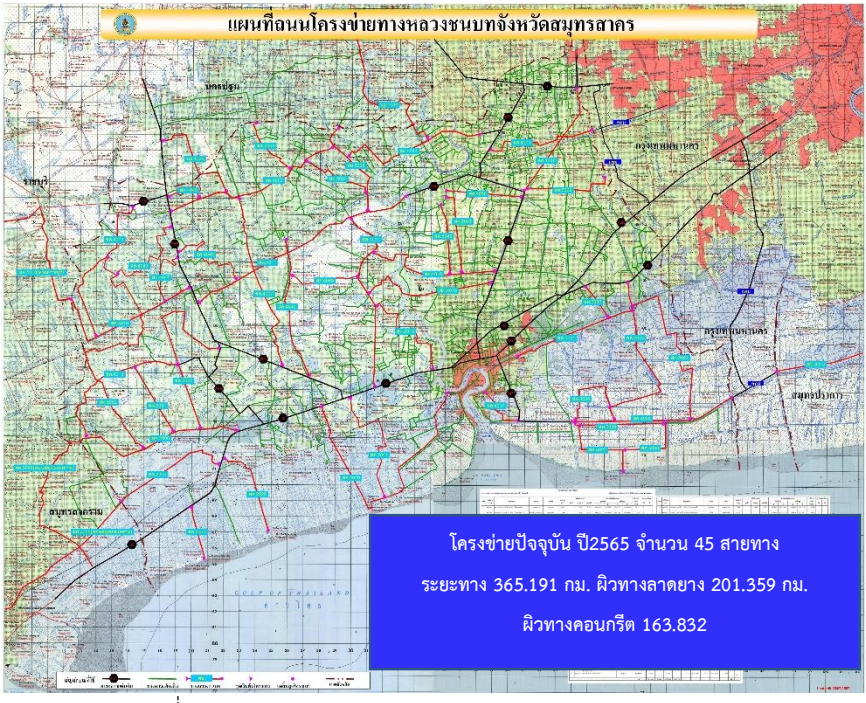
จังหวัดสมุทรสาคร มีการคมนาคมสะดวกทั้งทางบก และทางน้ำ ทำให้การติดต่อระหว่างจังหวัดกับจังหวัด หรืออำเภอกับอำเภอเป็นไปด้วยความสะดวก และเป็นจังหวัดที่ประชาชนส่วนใหญ่ใช้เป็นเส้นทางหลักลงสู่ภาคใต้โดยมีถนนพระราม 2 เป็นถนนสายหลักและถนนเพชรเกษม

3.1) ทางรถยนต์ มีถนนสายหลักที่สำคัญ 3 สาย ได้แก่

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ถนนพระราม 2)
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม)
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3242 (ถนนเอกชัย)

ภาพแสดงแผนที่โครงการถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ของแขวงทางหลวงชนบทสมุทรสาคร

(ที่มา : แขวงทางหลวงชนบทสมุทรสาคร, มิถุนายน 2565)

3.2) ทางรถไฟ มีทางรถไฟสายวงเวียนใหญ่ - มหาชัย เริ่มต้นที่สถานีวงเวียนใหญ่ กรุงเทพมหานคร ถึงสถานีมหาชัยสมุทรสาคร อำเภอเมือง (ระยะทาง 33.1 กม.) และทางรถไฟสายมหาชัย - แม่กลอง เริ่มต้นที่สถานีบ้านแหลม ตำบลท่าฉลอม อำเภอเมืองสมุทรสาคร ถึงสถานีแม่กลอง อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม (ระยะทาง 33.7 กม.)

3.3) ทางน้ำ สภาพทั่วไปในท้องที่จังหวัดมีแม่น้ำลำคลองจำนวนมาก แม่น้ำลำคลองที่ใช้เป็นเส้นทางคมนาคมทางน้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน คลองมหาชัย คลองพิทยาลงกรณ์ คลองสุนัขหอน คลองภาษีเจริญ คลองบางยาง และคลองดำเนินสะดวก การคมนาคมทางน้ำส่วนใหญ่จะใช้เรือยนต์โดยสาร เรือยนต์บรรทุกสินค้า ตลอดจนเรือแจว/เรือพายเดินทางไปมาระหว่างตำบล หมู่บ้าน อำเภอ และจังหวัด ปัจจุบันมีเรือหางยาวรับจ้างขนส่งผู้โดยสาร ทำให้เกิดความสะดวกยิ่งขึ้นในการเดินทาง

3. ด้านเศรษฐกิจ

3.1 ภาวะการคลัง

จังหวัดสมุทรสาครมีการจัดเก็บรายได้สูงกว่าการเบิกจ่ายงบประมาณ สะท้อนจากข้อมูลภาวะการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีผลการจัดเก็บรายได้รวมทั้งสิ้น 12,069 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่จัดเก็บได้ 12,180 ล้านบาท โดยเป็นผลมาจากผลผลิตในภาคอุตสาหกรรมลดลง ส่งผลให้การจัดเก็บรายได้ลดลง ขณะที่การเบิกจ่ายงบประมาณในจังหวัดสมุทรสาครจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีที่เบิกจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 3,378 ล้านบาท สูงกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่มีการเบิกจ่าย 2,230 ล้านบาท เนื่องจากหน่วยงานในจังหวัดได้รับจัดสรรงบประมาณสูงขึ้นทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน รวมถึงได้รับจัดสรรประเภทงบกลางรายการค่าใช้จ่ายในการบรรเทา แก้ไขปัญหา และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงส่งผลให้ผลการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สูงขึ้นกว่าปีก่อน

สำหรับสถานการณ์ด้านการเงินของจังหวัดสมุทรสาครมีปริมาณเงินฝากจากธนาคารพาณิชย์ที่เปิดทำการในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร และธนาคารเฉพาะของรัฐ โดยในปี 2564 จังหวัดมีปริมาณเงินฝากสะสม 246,720 ล้านบาท สูงกว่าปริมาณสินเชื่อในจังหวัดที่มีจำนวน 147,739 ล้านบาท

ตารางที่ 6 : แสดงข้อมูลภาวะด้านการคลังและด้านการเงิน ปี 2562 - 2564

	หน่วย	ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563	ปี พ.ศ. 2564
ด้านการคลัง				
การจัดเก็บรายได้	ล้านบาท	16,515	12,180	12,069
การเบิกจ่ายงบประมาณ	ล้านบาท	2,470	2,230	3,378
ด้านการเงิน				
ปริมาณเงินฝาก	ล้านบาท	209,607	232,203	246,720
ปริมาณสินเชื่อ	ล้านบาท	143,243	144,552	147,739
รวม				

ที่มา : 1) ข้อมูลด้านการคลังจากระบบ NEW GFMIS จัดเก็บข้อมูลเป็นปีงบประมาณ ต.ค. - ก.ย.
2) ข้อมูลด้านการเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารเฉพาะของรัฐในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

3.2 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP)

จากข้อมูลสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสาคร ตั้งแต่ปี 2561 - 2563 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมีการขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลง แต่อย่างไรก็ตามจังหวัดสมุทรสาครยังคงเป็นจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capita) สูงติดอันดับ 1 ใน 10 ของประเทศตลอดมา

ซึ่งเมื่อพิจารณาจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ในปี 2563 ณ ราคาประจำปี มีมูลค่าเท่ากับ 407,144 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 9,090 ล้านบาท ขณะที่อัตราการเติบโต ณ ราคาคงที่ ขยายตัวร้อยละ 0.2 ชะลอตัวจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 3.4 ด้วยปัจจัยจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศและประเทศคู่ค้าจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้จังหวัดสมุทรสาครมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ในปี 2563 จำนวน 382,372 บาท/ปี ลดลงจากปีก่อน 12,706 บาท จัดอยู่ในลำดับที่ 7 ของประเทศ

ตารางที่ 7 : แสดงข้อมูลสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2561 - 2563

ข้อมูล	หน่วย	ปี พ.ศ. 2561	ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ณ ราคาประจำปี	ล้านบาท	406,965	416,234	407,144
อัตราการเติบโต ณ ราคาคงที่	%	3.7	3.4	0.2
จำนวนประชากร	พันคน	1,042	1,054	1,065
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capita)	บาท/ปี	390,508	395,078	382,372

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เผยแพร่ เมษายน 2565

ตารางที่ 8 : แสดงลำดับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวระดับประเทศ (GPP per capita) ปี 2563 (บาท/ปี)

10 อันอับแรกสูงสุด		10 อันดับสุดท้ายต่ำสุด	
1. ระยอง	831,734	1. นราธิวาส	55,417
2. กรุงเทพมหานคร	585,689	2. หนองบัวลำภู	59,157
3. ปราจีนบุรี	510,887	3. มุกดาหาร	61,345
4. ชลบุรี	471,723	4. แม่ฮ่องสอน	63,419
5. พระนครศรีอยุธยา	436,363	5. ยโสธร	65,254
6. ฉะเชิงเทรา	403,574	6. บึงกาฬ	68,497
7. สมุทรสาคร	**382,372**	7. สกลนคร	69,009
8. สระบุรี	321,625	8. ชัยภูมิ	69,375
9. นครปฐม	288,232	9. สระแก้ว	71,924
10. สมุทรปราการ	285,173	10. อำนาจเจริญ	72,573

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
เผยแพร่ เมษายน 2565

3.3 โครงสร้างด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

จากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสาครจะเห็นได้ว่าโครงสร้างการผลิตหลักของจังหวัดสมุทรสาครขึ้นอยู่กับภาคนอกเกษตรเป็นสำคัญ โดยในปี 2563 จังหวัดสมุทรสาครมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคนอกเกษตร จำนวน 399,774 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนโครงสร้างร้อยละ 98.2 ลดลงจากปีก่อน 9,787 ล้านบาท โดยเป็นการลดลงของมูลค่าการผลิตจากสาขาการผลิต (อุตสาหกรรม) และสาขาการก่อสร้างเป็นสำคัญ สำหรับภาคเกษตรในปี 2563 จังหวัดสมุทรสาครมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำนวน 7,370 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนโครงสร้างร้อยละ 1.8 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 698 ล้านบาท

โดยหากพิจารณาโครงสร้างเศรษฐกิจจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเป็นรายสาขาในปี 2563 พบว่าจังหวัดสมุทรสาคร มีโครงสร้างการผลิตที่สำคัญ คือ อันดับที่ 1 สาขาการผลิต (อุตสาหกรรม) มีมูลค่าการผลิต 271,632 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 66.7 อันดับที่ 2 สาขาการขายส่งขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์ มีมูลค่าการผลิต 68,675 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.9 และอันดับที่ 3 สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย มีมูลค่า 9,442 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.3

ตารางที่ 9 : แสดงโครงสร้างด้านเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2561 - 2563

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	หน่วย	ปี พ.ศ. 2561	ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563
ภาคเกษตร	ล้านบาท	6,941	6,672	7,370
สัดส่วน	%	1.7	1.6	1.8
ภาคนอกเกษตร	ล้านบาท	400,024	409,561	399,774
สัดส่วน	%	98.3	98.4	98.2
รวม	**ล้านบาท**	**406,965**	**416,234**	**407,144**

ตารางที่ 10 : แสดงโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2563
รายสาขาการผลิต

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)	โครงสร้าง (ร้อยละ)
ภาคเกษตร	**7,370**	**1.8**
ภาคเกษตร	**7,370**	**1.8**
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	7,370	1.8
ภาคนอกเกษตร	**399,774**	**98.2**
ภาคอุตสาหกรรม	**282,522**	**69.4**
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	168	0.04
การผลิต (อุตสาหกรรม)	271,632	66.7
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	8,376	2.1
การจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	2,346	0.6
ภาคบริการ	**117,252**	**28.8**
การก่อสร้าง	6,074	1.5
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	68,675	16.9
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	4,546	1.1
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	684	0.2
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	2,606	0.6
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	9,442	2.3
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	7,313	1.8

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)	โครงสร้าง (ร้อยละ)
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	918	0.2
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	1,985	0.5
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	5,149	1.3
การศึกษา	1,668	0.4
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	6,431	1.6
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	468	0.1
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	1,293	0.3
Gross provincial product (GPP)	**407,144**	**100.0**

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เผยแพร่ เมษายน 2565

3.4 ภาวะค่าครองชีพ

การประมวลผลดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศ ใช้รายการสินค้าและบริการที่นำมาคำนวณ จำนวน 430 รายการ สำหรับจังหวัดสมุทรสาคร ใช้รายการสินค้าจำนวน 235 รายการ ครอบคลุมหมวดอาหารและเครื่องดื่ม เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า เคหสถาน การตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล ยานพาหนะการขนส่งและการสื่อสาร การบันเทิงการอ่าน การศึกษาและการศาสนา หมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ เพื่อนำมาคำนวณดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดสมุทรสาคร ได้ผลดังนี้

(1) ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ เดือน พฤษภาคม 2565

ปี 2562 ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศเท่ากับ 100 เดือนพฤษภาคม 2565 เท่ากับ 106.6 สำหรับเดือนเมษายน 2565 เท่ากับ 105.2 เดือนพฤษภาคม 2564 เท่ากับ 99.5 การเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม 2565

(1.1) เดือนพฤษภาคม 2565 เทียบกับเดือนเมษายน 2565 สูงขึ้นร้อยละ 1.4

(1.2) เดือนพฤษภาคม 2565 เทียบกับเดือนพฤษภาคม 2564 สูงขึ้นร้อยละ 7.1

(1.3) เทียบเฉลี่ย 5 เดือน (มกราคม - พฤษภาคม) 2565 กับระยะเดียวกันของปี 2564 สูงขึ้นร้อยละ 5.2

(2) ดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดสมุทรสาครเดือนพฤษภาคม 2565

ปี 2562 ดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดสมุทรสาคร เท่ากับ 100 และเดือนพฤษภาคม 2564 เท่ากับ 107.5 สำหรับเดือนเมษายน 2565 เท่ากับ 106.2 และเดือนพฤษภาคม 2564 เท่ากับ 100.4

(3) การเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดสมุทรสาครเดือนพฤษภาคม 2565 เมื่อเทียบกับ

(3.1) เดือนเมษายน 2565 สูงขึ้นร้อยละ 1.2 โดยดัชนีหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ สูงขึ้นร้อยละ 1.5 จากหมวดข้าว แป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้ง สูงขึ้นร้อยละ 0.6 หมวดเนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ สูงขึ้นร้อยละ 3.8 หมวดไข่และผลิตภัณฑ์นม สูงขึ้นร้อยละ 1.3 หมวดผักและผลไม้ สูงขึ้นร้อยละ 3.3 หมวดเครื่องประกอบอาหาร สูงขึ้นร้อยละ 0.3 หมวดเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ สูงขึ้นร้อยละ 0.3 หมวดอาหารบริโภค-ในบ้าน สูงขึ้นร้อยละ 0.1 สำหรับดัชนีหมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่มสูงขึ้นร้อยละ 1.1 โดยหมวดเคหสถาน สูงขึ้นร้อยละ 0.2 หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล สูงขึ้นร้อยละ 0.5 หมวดพาหนะ การขนส่งและการสื่อสาร สูงขึ้นร้อยละ 2.7 หมวดน้ำมันเชื้อเพลิง สูงขึ้นร้อยละ 7.7

(3.2) เดือนพฤษภาคม 2564 สูงขึ้นร้อยละ 7.1 โดยดัชนีหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ สูงขึ้นร้อยละ 10.8 จากเนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ สูงขึ้นร้อยละ 17.7 หมวดไข่และผลิตภัณฑ์นม สูงขึ้นร้อยละ 12.0 หมวดผักและผลไม้ สูงขึ้นร้อยละ 5.4 หมวดเครื่องประกอบอาหาร สูงขึ้นร้อยละ 8.6 หมวดเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ สูงขึ้นร้อยละ 1.0 หมวดอาหารบริโภค–ในบ้าน สูงขึ้นร้อยละ 10.0 หมวดบริโภค–นอกบ้าน สูงขึ้นร้อยละ 13.8 สำหรับดัชนีหมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม สูงขึ้นร้อยละ 4.2 หมวดเคหสถาน สูงขึ้นร้อยละ 1.4 หมวดการตรวจรักษาและการบริการส่วนบุคคล สูงขึ้นร้อยละ 0.8 หมวดพาหนะ การขนส่งและการสื่อสาร สูงขึ้นร้อยละ 11.1 หมวดน้ำมันเชื้อเพลิง สูงขึ้นร้อยละ 36.6

(3.3) เทียบเฉลี่ย 5 เดือน (มกราคม - พฤษภาคม) 2565 กับระยะเดียวกันของปี 2564 สูงขึ้นร้อยละ 5.9 โดยดัชนีหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ สูงขึ้นร้อยละ 8.9 หมวดเนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และ สัตว์น้ำ สูงขึ้นร้อยละ 13.6 หมวดไข่และผลิตภัณฑ์นม สูงขึ้นร้อยละ 8.3 หมวดผักและผลไม้ สูงขึ้นร้อยละ 1.0 หมวดเครื่องประกอบอาหาร สูงขึ้นร้อยละ 8.1 หมวดเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ สูงขึ้นร้อยละ 0.2 หมวดอาหารบริโภค-ในบ้าน สูงขึ้นร้อยละ 9.9 หมวดอาหารบริโภค - นอกบ้าน สูงขึ้นร้อยละ 13.8 สำหรับดัชนีหมวดอื่นๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม สูงขึ้นร้อยละ 3.4 หมวดเคหสถาน สูงขึ้นร้อยละ 1.1 หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล สูงขึ้นร้อยละ 0.9 หมวดพาหนะ การขนส่งและการสื่อสาร สูงขึ้นร้อยละ 8.9 หมวดน้ำมันเชื้อเพลิง สูงขึ้นร้อยละ 30.7

ตารางที่ 11 : แสดงดัชนีราคาผู้บริโภคจังหวัดสมุทรสาคร

หมวด	สัดส่วนน้ำหนักปีฐาน	ดัชนี				อัตราการเปลี่ยนแปลง		
		พ.ค.65	เม.ย.65	พ.ค.64	ม.ค.-พ.ค.65	พ.ค.65/ เม.ย.65	พ.ค.65/ พ.ค.64	ม.ค.65-พ.ค.65/ ม.ค.64-พ.ค.64
รวมทุกรายการ	100.00	107.5	106.2	100.4	106.3	1.2	7.1	5.9
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	44.15	112.2	110.5	101.3	110.9	1.5	10.8	8.9
ข้าว แป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้ง	4.32	97.7	97.1	97.9	98.8	0.6	-0.2	-1.0
เนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ	10.44	121.8	117.3	103.5	119.3	3.8	17.7	13.6
ไข่และผลิตภัณฑ์นม	1.30	109.6	108.2	97.9	104.6	1.3	12.0	8.3
ผักและผลไม้	5.84	110.2	106.7	104.6	106.0	3.3	5.4	1.0
เครื่องประกอบอาหาร	2.80	111.5	111.2	102.7	110.6	0.3	8.6	8.1
เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์	1.70	102.5	102.2	101.5	102.1	0.3	1.0	0.2
อาหารบริโภค-ในบ้าน	7.48	110.1	110.0	100.1	110.0	0.1	10.0	9.9
อาหารบริโภค-นอกบ้าน	10.26	113.8	113.8	100.0	113.8	0.0	13.8	13.8
หมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหาร และเครื่องดื่ม	55.85	104.0	102.9	99.8	102.8	1.1	4.2	3.4
หมวดเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	1.13	99.6	99.6	99.6	99.6	0.0	0.0	0.0
หมวดเคหสถาน	25.40	100.2	100.0	98.8	100.0	0.2	1.4	1.1
หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล	4.88	100.7	100.2	99.9	100.8	0.5	0.8	0.9
หมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร	17.07	112.5	109.5	101.3	108.9	2.7	11.1	8.9
หมวดการบันเทิงการอ่านและการศึกษา	5.80	99.9	99.9	100.0	99.9	0.0	-0.1	-0.1
หมวดยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	1.56	102.5	102.5	100.0	102.5	0.0	2.5	2.5
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน	67.52	103.6	103.5	99.8	103.6	0.1	3.8	3.8
กลุ่มอาหารสดและพลังงาน	32.48	115.8	111.9	101.6	112.1	3.5	14.0	10.2
- อาหารสด	21.90	113.4	110.1	102.5	111.0	3.0	10.6	7.1
- พลังงาน	10.58	120.3	115.2	99.6	114.0	4.4	20.8	16.9

(ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร, มิถุนายน ๒๕๖๕)

4. ด้านอุตสาหกรรม

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพเอื้อต่อการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม เนื่องจากอยู่ในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร มีการคมนาคมขนส่งที่สะดวกและรวดเร็ว ประกอบกับมีโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยการผลิตที่เหมาะสมต่อการลงทุน จึงมีผู้ประกอบการด้านธุรกิจอุตสาหกรรมให้ความสนใจมาลงทุนตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรสาคร เป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512

ปี พ.ศ. 2565 มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัด จำนวน 6,384 แห่ง เงินลงทุน 354,943 ล้านบาท ลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 367,417 คน ประเภทอุตสาหกรรมที่มีมาก ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมสิ่งทอ และอุตสาหกรรมอื่น ๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 12 : แสดงข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการ

รายการ	ปี พ.ศ.				
	2561	2562	2563	2564	2565
โรงงานอุตสาหกรรม	6,341	6,532	6,116	6,310	6,384
เงินทุน (ล้านบาท)	287,985	300,100	327,877	349,130	354,943
คนงาน (คน)	327,349	334,423	348,193	360,687	367,417

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร, มิถุนายน 2565)

ตารางที่ 13 : แสดงข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมแยกขนาดตามจำนวนคนงาน

รายการ	จำนวน	เงินลงทุน	คนงานรวม
รวมโรงงานขนาดเล็ก (<= 50 คน)	4,921	48,618	94,018
รวมโรงงานขนาดกลาง (> 50 และ <= 200 คน)	1,162	104,845	109,153
รวมโรงงานขนาดใหญ่ (> 200 คน)	301	101,479	164,246
รวม	**6,384**	**354,943**	**367,417**

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร, มิถุนายน 2565)

อุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ

สาขาอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด 5 อันดับแรกของจังหวัดสมุทรสาคร ได้แก่

1) อุตสาหกรรมอาหาร ประกอบด้วย การผลิตเกี่ยวกับสัตว์น้ำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างเป็นหลักเช่น การล้าง ชำแหละ แกะ ต้ม นึ่ง ทอด หรือบดสัตว์น้ำ รองลงมา ได้แก่ ถนอมสัตว์น้ำโดยวิธีอบรมควันใส่เกลือดอง ตากแห้ง หรือทำให้เยือกแข็งโดยฉับพลันหรือเหือดแห้ง และทำผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปจากสัตว์น้ำหนังหรือไขมันตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 775 โรงงาน เงินลงทุน 65,913.79 ล้านบาท คนงาน 95,722 คน

2) อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ ประกอบด้วย การผลิต ผลิตภัณฑ์โลหะ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเป็นหลัก เช่น การกลึง เจาะ คว้าน กัด ไส เจียร หรือ เชื่อมโลหะทั่วไป รองลงมาได้แก่ ทำผลิตภัณฑ์ด้วยวิธีปั๊มหรือกระแทก และทำผลิตภัณฑ์โลหะสำเร็จรูปด้วยวิธีเคลือบหรือลงรัก ชุบ หรือ ขัดตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 1,075 โรงงาน เงินลงทุน 40,956.61 ล้านบาท คนงาน 38,618 คน

3) อุตสาหกรรมพลาสติก ประกอบด้วยการผลิต ผลิตพลาสติกอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเป็นหลัก เช่น ทำเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเรือน หรือเครื่องประดับ และรวมถึงชิ้นส่วนของผลิตภัณฑ์รองลงมา ได้แก่ ผลิตพลาสติกเป็นเม็ด แท่ง ท่อ หลอด แผ่น ชิ้น ผง หรือรูปทรงต่าง ๆ และทำเปลือกหุ้มไส้กรอกตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 1,249 โรงงาน เงินลงทุน 46,252 ล้านบาท คนงาน 36,462 คน

4) อุตสาหกรรมสิ่งทอ ประกอบด้วย การผลิต การหมัก คาร์บอไนซ์ สาง หวี รีด ปั่น อบ ควบบิดเกลียว กรอ เท็กเจอร์ไรซ์ ฟอก หรือย้อมสีเส้นใย รองลงมาได้แก่ การทอ หรือการเตรียมเส้นด้ายอื่น สำหรับการทอ การฟอกย้อมสี หรือแต่งสำเร็จด้านหรือสิ่งทอ การพิมพ์สิ่งทอ ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 419 โรงงาน เงินลงทุน 33,485.95 ล้านบาท คนงาน 40,183 คน

5) อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์จากยาง ประกอบด้วย การผลิต การทำผลิตภัณฑ์ยางนอกจากที่ระบุไว้ในลำดับที่ 51 จากยางธรรมชาติหรือยางสังเคราะห์ รองลงมา ได้แก่ โรงงานผลิต ซ่อม หล่อหรือหล่อดอกยางนอกหรือยางในสำหรับยานพาหนะที่เคลื่อนที่ด้วยเครื่องกล คนหรือสัตว์ ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 190 โรงงาน เงินลงทุน 11,452.70 ล้านบาท คนงาน 13,916 คน

5. ด้านการเกษตรกรรม

5.1 ด้านการเกษตร

จังหวัดสมุทรสาครเป็นพื้นที่ราบลุ่มสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 1 - 2 เมตร มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่จากทางด้านเหนือไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีคลองชลประทานจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อการคมนาคมและการชลประทาน เหมาะแก่การทำการเกษตร โดยส่วนใหญ่จะทำการกสิกรรม การประมง และการเลี้ยงสัตว์ ทำให้การใช้ที่ดินครึ่งหนึ่งของจังหวัดเป็นไปเพื่อการเกษตรกรรม

ทางด้านทิศเหนือของจังหวัดจะเป็นพื้นที่การเกษตร ซึ่งประกอบด้วย นาข้าว และสวนผลไม้ ซึ่งสวนผลไม้นี้จะอยู่ในบริเวณอำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบน โดยเฉพาะพื้นที่ดินที่อยู่ใกล้คลองดำเนินสะดวก และคลองภาษีเจริญ มีการปลูกไม้ยืนต้น และผักผลไม้เป็นจำนวนมาก

ทางทิศใต้ เป็นบริเวณที่ราบและน้ำทะเลท่วมถึง มีสภาพเป็นป่าชายเลนและมีการทำนาเกลือ ซึ่งในเวลาต่อมาป่าชายเลนได้ถูกทำลายลงจนเหลือพื้นที่เป็นป่าชายเลนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และการทำนาเกลือได้เปลี่ยนมาทำการเลี้ยงกุ้งเพิ่มมากขึ้น ในส่วนของพื้นที่บริเวณที่น้ำท่วมไม่ถึงได้ทำสวนมะพร้าวเป็นจำนวนมาก พื้นที่ทั้งหมดจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวน 545,216 ไร่ พื้นที่ด้านการเกษตรทั้งหมด 143,209.59 ไร่ โดยจำแนกตามสัดส่วนของการใช้พื้นที่ทำการเกษตรได้ ดังนี้

พื้นที่ทางการผลิตด้านพืช 94,255 ไร่

พื้นที่ทางการประมง 25,931.59 ไร่

ตารางที่ 14 : แสดงพื้นที่การทำเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2564

ข้อมูล	จังหวัด	เมืองฯ	กระทุ่มแบน	บ้านแพ้ว
พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	545,216	307,525	84,547	153,144
พื้นที่การเกษตรด้านพืช ทั้งหมด (ไร่)	94,255	4,238	17,040	72,977
พื้นที่นาเกลือ (ไร่)	24,343	24,343	-	-
พื้นที่การเกษตรด้านประมง ทั้งหมด (ไร่)	56,306.34	41,608.62	1,689.97	3,007.75
จำนวนเกษตรกรด้านพืช	13,124	1,000	2,948	9,176
จำนวนเกษตรกรนาเกลือ (ราย)	427	427	-	-
จำนวนเกษตรกรด้านประมง	3,197	1,805	344	1,048

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2564)

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร

มะพร้าวน้ำหอม เป็นพืชอีกชนิดหนึ่งที่มีการปลูกกันอย่างกว้างขวาง เนื่องจากมีคุณลักษณะพิเศษ คือ น้ำมะพร้าวและเนื้อมะพร้าวมีรสชาติหวานกลมกล่อมและมีกลิ่นหอมชื่นใจ เนื่องจากสภาพดินของจังหวัดสมุทรสาครมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสม และปัจจุบันเป็นพืชที่นิยมบริโภคทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวก็นิยมรับประทาน พื้นที่เพาะปลูก 44,828 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 43,710 ไร่ ปริมาณผลผลิต 205,437 ตัน มูลค่าการผลิต 1,654 ล้านบาท

มะนาว เป็นไม้ผลตระกูลส้มประเภทหนึ่งที่ปลูกกันอย่างแพรหลาย โดยแหล่งปลูกที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร ได้แก่ อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกระทุ่มแบน และบางส่วนของอำเภอเมืองสมุทรสาครจัดได้ว่าเป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ที่ตลาดมีความต้องการสูงตลอดทั้งปี ในช่วงฤดูแล้ง ประมาณเดือนมีนาคม – เมษายน ของทุกปีมะนาวจะมีราคาสูงกว่าปกติ พื้นที่เพาะปลูก 7,113 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 6,303 ไร่ ปริมาณผลผลิต 19,585 ตัน มูลค่าการผลิต 587 ล้านบาท

มะม่วง เป็นไม้ผลขนาดใหญ่อายุยืนแข็งแรง นอกจากผลของมะม่วงแล้วยังสามารถใช้ประโยชนจากต้นหรือเนื้อไม้ได้อีกด้วย เช่น การก่อสร้างการทำฟืน ทำถ่าน เป็นต้น โดยทั่วไปมะม่วงเป็นพืชที่ชอบลักษณะอากาศที่แห้งแล้งและชุ่มชื่นหรือมีฝนตกสลับกันเป็นช่วง ๆ พันธุ์ที่นิยมปลูกส่วนใหญ่ ได้แก่ พันธุ์ฟ้าลั่น พันธุ์เขียวเสวย และพันธุ์น้ำดอกไม้ พื้นที่เพาะปลูก 7,737 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 7,297 ไร่ ปริมาณผลผลิต 14,982 ตัน มูลค่าการผลิต 299 ล้านบาท

กล้วยไม้ เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งของจังหวัด แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก อำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบน แหล่งปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน ตลาดกล้วยไม้เป็นความต้องการของผู้บริโภคที่สูงขึ้นทุกปี พื้นที่เพาะปลูก 4,717 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 4,717 ไร่ ปริมาณผลผลิต 12,382 ตัน มูลค่าการผลิต 495 ล้านบาท

ตารางที่ 15 : แสดงสินค้าเกษตรด้านพืชที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2564

ชนิด	เกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัน)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1. มะพร้าวน้ำหอม	5,657	44,828	4,700	205,437	8,050	1,654.49
2. ฝรั่ง	1,400	7,817	5,365	41,354	20,000	834.93
3. มะนาว	877	7,113	3,107	19,585	30,000	587.55
4. กล้วยไม้	469	4,717	2,625	12,382	40,000	495.32
5. ลำไย	529	4,693	1,518	6,517	50,000	325.88
6. มะม่วง	1,338	7,737	2,053	14,982	20,000	299.65
7. องุ่น	66	610	2,396	1,464	35,000	51.16
8. มะขามเทศ	172	707	681	479	70,000	33.54
9. ข้าวนาปี	212	4,780.25	701	3,351	6,830	22.87
10. ข้าวนาปรัง	137	2,854	684	1,926	6,570	12.65

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2564)

5.2 ด้านการประมง

จังหวัดสมุทรสาคร มีชายฝั่งทะเลยาว 41.8 กิโลเมตร เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการประมงทั้งน้ำจืด น้ำกร่อย และทะเล รวมถึงเกิดธุรกิจที่ต่อเนื่องจากการประมง จึงทำให้เกิดอาชีพด้านการประมง และอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประมงจำนวนมาก เป็นศูนย์กลางในการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำ โดยมีตลาดค้าสินค้าสัตว์น้ำขนาดใหญ่ ได้แก่ ตลาดทะเลไทย ตลาดกลางการค้ากุ้ง และตลาดลีลา

การทำการประมงทะเล จังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่แหล่งน้ำกร่อย/เค็ม (ระยะ 12 ไมล์ทะเล) 548,625 ไร่ มีชาวประมงพื้นบ้านที่ขึ้นทะเบียนเรือกับกรมเจ้าท่าและกรมประมงเพื่อประกอบอาชีพ จำนวน 459 ลำ ส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือ อวนรุนเคย อวนลอยปลากระบอก อวนลอยปลากุเลา และอวนจมปู เป็นต้น เรือประมงพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตประมงพาณิชย์กับกรมประมง ในรอบปีทำการประมง พ.ศ. 2565-2566 จำนวน 409 ฉบับ จำนวนเรือประมง 409 ลำ ผลผลิตจากการทำการประมงประมาณ 27,857 ตัน/ ปี

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง 27,022 ไร่ จำนวนผู้เลี้ยง 1,062 ราย ในจำนวนนี้เป็นการเลี้ยงกุ้งทะเลประมาณ 20,912 ไร่ จำนวนผู้เลี้ยง 846 ราย การเลี้ยงหอยแครงประมาณ 5,092 ไร่ จำนวนผู้เลี้ยง 181 ราย ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งประมาณ 50,912 ตัน/ปี

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในทะเลชายฝั่งจังหวัดสมุทรสาคร เกษตรกรที่เลี้ยงหอยแมลงภู่ (แปลงเลี้ยงหอยแมลงภู่) มีจำนวนทั้งหมด 294 ราย จำนวนแปลงที่ได้รับอนุญาต 308 แปลง พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน 1,668.03 ไร่

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด มีพื้นที่เลี้ยงประมาณ 19,471 ไร่ มีจำนวนผู้ขึ้นทะเบียนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 1,982 ราย ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงปลาสลิดกว่า 5,153 ไร่ โดยมีจำนวนผู้เลี้ยงปลาสลิดกว่า 309 ราย รองลงมาเป็นการเลี้ยงปลานิล ปลาตะเพียน ตามลำดับ ผลผลิตรวมสัตว์น้ำจืดประมาณ 13,610 ตัน/ปี

ปริมาณสัตว์น้ำนำเข้าผ่านศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจประมงเขต 5 (สมุทรสาคร) ปริมาณ 33,970.554 ตัน (มกราคม – พฤษภาคม 2565)

มูลค่าผลผลิตรวมสินค้าประมงจังหวัดสมุทรสาครประมาณ 5,678 ล้านบาท

ตารางที่ 16 : แสดงสินค้าประมงที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2565

รายการ	เกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคา/ตัน	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1. กุ้งขาวแวนนาไม	1,410	20,788.95	18,011.44	141,100	2,541.41
2. ปลาสลิด	309	5,153.01	10,306.02	70,000	721.421
3. หอยแมลงภู่	294	1,668.03	22,018.00	15,000	330.27
4. ปลากะพงขาว	139	2,246.05	3,815.45	130,000	496.01
5. ปลานิล	468	4,369.95	2,840.54	40,000	113.34
6. กุ้งก้ามกราม	11	78.45	39.22	250,000	9.81
7. ปลาดุก	19	216.81	325.22	30,000	9.76
8. ปลาตะเพียน***	90	-	99.79	30,000	2.99
9. กุ้งกุลาดำ*	230	6,717.11	3,358.56	250,000	840.89
10. หอยแครง*	181	5,092.23	2,546.12	120,000	305.53
11. กุ้งแชบ๊วย*	84	2,244.00	1,122.00	250,000	280.50
12. ปูทะเล*	35	1,018.14	40.73	650,000	26.47
13. จระเข้	7	0.38			
14. อื่น ๆ	44	758.33			
15. ปลาสวยงาม	31	75.94			
รวม	**3,352**	**50,427.38**			**5,678.40**

* ลำดับที่ 9, 10, 11 และ 12 (กุ้งกุลาดำ กุ้งแชบ๊วย หอยแครง และปูทะเล) เป็นการเลี้ยงสัตว์น้ำหลายชนิดในหน่วยเดียวแบบธรรมชาติ จำแนกพื้นที่การเลี้ยงตามชนิดสัตว์น้ำหลักที่เกษตรกรแจ้งไว้ตามแบบ ทบ.1

*** ลำดับที่ 8 ปลาตะเพียนเลี้ยงรวมกับปลานิล

(ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2565)

5.3 ด้านปศุสัตว์

จังหวัดสมุทรสาคร มีศักยภาพเหมาะสมต่อการปศุสัตว์ เนื่องจากมีแหล่งอาหารสัตว์และแหล่งน้ำ ที่อุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ ประกอบกับมีโครงข่ายการคมนาคมที่สะดวก แต่เนื่องจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ทำให้ประชาชนหันไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น ถึงแม้ว่าการปศุสัตว์จะได้รับการส่งเสริมจากทางราชการให้เป็นอาชีพเสริมอีกอย่างหนึ่งก็ตาม ส่วนใหญ่การเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดสมุทรสาคร จะเป็นการเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็ก เช่น สุกร ไก่ เป็ด และแพะ เป็นต้น

ตารางที่ 17 : แสดงข้อมูลด้านการปศุสัตว์

รายการ	ปี 2562			ปี 2563			ปี 2564		
	เกษตรกร (ราย)	ผลผลิต (ตัว)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	เกษตรกร (ราย)	ผลผลิต (ตัว)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	เกษตรกร (ราย)	ผลผลิต (ตัว)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1.โคเนื้อ	21	262	12,576,000	29	301	13,545,000	31	354	132,000,000
2.สุกร	-	-	-	3	215	1,505,000	3	135	11,340,000
3.แพะ	33	485	1,333,750	42	644	1,738,800	27	421	1,157,750
4.ไก่พื้นเมือง	2,132	62,609	14,600,388	2124	65,614	12,590,046	2,071	64,378	17,382,050
5.ไก่ไข่	696	90,101	67,143,265.2	662	90,828	67,893,930	598	65,518	59,473,929
6.ไก่เนื้อ	24	34,828	8,121,872	17	34,097	6,444,333	15	30,589	6,607,200
7.เป็ดเนื้อ	11	319	157,560	8	226	122,040	124	3,033	1,277,484
8.เป็ดไข่	165	4,057	3,748,668	165	8,062	7,449,288	155	8,471	9,961,896
9.นกกระทา	-	-	-	2	10,200	3,825,000	3	17,500	6,562,500

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ ธันวาคม 2564)

5.4 การทำนาเกลือ

ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร มีเกษตรกรทั้งสิ้น 427 ราย พื้นที่ 24,343 ไร่ โดยแยกเป็น 8 ตำบล ดังนี้ ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลกาหลง ตำบลนาโคก ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลโคกขาม ตำบลบางกระเจ้า และตำบลบางหญ้าแพรก

ตารางที่ 18 : แสดงจำนวนเกษตรกรผู้ทำนาเกลือในจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2564

ตำบล	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่นาเกลือ (ไร่)
บ้านบ่อ	87	3,087
บางโทรัด	84	4,421
กาหลง	71	3,166
นาโคก	100	5,934
พันท้ายนรสิงห์	19	690
โคกขาม	16	620
บางกระเจ้า	49	2,325
บางหญ้าแพรก	1	4,100
รวม	**427**	**24,343**

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร,ธันวาคม 2564)

จากสถานการณ์ในปัจจุบัน พบว่า เกษตรกรผู้ทำนาเกลือกำลังประสบปัญหา ราคาเกลือตกต่ำมาก เพราะต้นทุนการผลิตในการทำนาเกลือนั้นสูง ในรอบ 1 ปี พื้นที่การทำนาเกลือ 1 ไร่ จะให้ผลผลิตเฉลี่ยที่ประมาณ 10 เกวียน หรือ 16,000 กิโลกรัม

6. ด้านการท่องเที่ยว

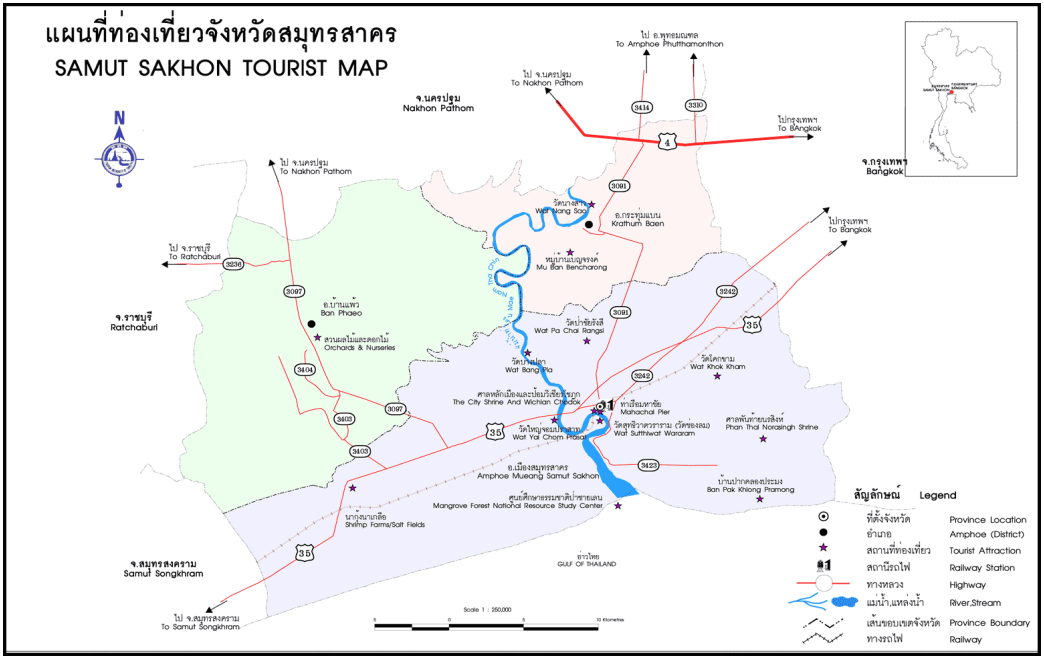
จังหวัดสมุทรสาคร ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเล มีป่าชายเลนที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพ เหมาะกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ นอกจากนี้ จังหวัดสมุทรสาครยังเป็นเมืองที่บันทึกในประวัติศาสตร์เรื่องราวของพันท้ายนรสิงห์ผู้ซื่อสัตย์จงรักภักดี และป้อมวิเชียรโชฎก ซึ่งสร้างในสมัยรัชกาลที่ 3 เพื่อป้องกันข้าศึกทางทะเล ซึ่งเหมาะแก่การเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเดิมทีแนวโน้มของรายได้จากการท่องเที่ยวภายในจังหวัดสมุทรสาครสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้จำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยวภายในจังหวัดสมุทรสาครลดลง

ตารางที่ 19 : แสดงจำนวนนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2564

รายการ	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ผู้มาเยือน (นักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร)	1,510,908	1,557,404	1,515,458	475,829	134,414
- ชาวไทย	1,506,672	1,552,948	1,511,110	474,653	134,223
- ต่างประเทศ	4,236	4,456	4,348	1,176	191
+ เพิ่มขึ้น/- ลดลง		+ 3.08	- 2.69	- 68.60	- 71.75
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	2,478.32	2,630.26	2,488.74	692.74	142
- ชาวไทย	2,471.28	2,622.22	2,480.99	690.94	141.92
- ต่างประเทศ	7.04	8.04	7.75	1.8	0.35
+ เพิ่มขึ้น/- ลดลง		+ 6.13	- 5.38	- 72.17	- 79.46

(ที่มา : สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสมุทรสาคร, พฤษภาคม 2565)

ภาพแสดงแผนที่การท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสาคร

(ที่มา : สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสมุทรสาคร, พฤษภาคม 2565)

7. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.1 สถานการณ์ป่าชายเลน

จังหวัดสมุทรสาคร พบพื้นที่ป่าชายเลน (คงสภาพ) ทั้งหมด 27,069 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.97 ของพื้นที่จังหวัด โดยแบ่งเป็นพื้นที่ในขอบเขตตามมติ ครม. ปี 2543 จำนวน 20,405 ไร่ และนอกขอบเขตตามมติ ครม. ปี 2543 จำนวน 6,664 ไร่ ซึ่งพบพื้นที่ป่าชายเลน (คงสภาพ) มากสุดในอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 26,708 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 98.66 ของพื้นที่ป่าชายเลน (คงสภาพ) ทั้งหมด ไม่พบป่าชายหาด และป่าพรุในจังหวัดสมุทรสาคร

ส่วนการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากพื้นที่ป่าชายเลน ป่าชายหาด และป่าพรุ ในจังหวัดสมุทรสาครตามขอบเขตมติ ครม. ปี 2543 พบพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมากที่สุด จำนวน 50,409 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.05 ของพื้นที่ตามขอบเขตมติ ครม. ปี 2543 พบมากสุดในอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 50,172 ไร่ รองลงมาเป็นพื้นที่นาเกลือ จำนวน 43,524 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.09 ของพื้นที่ตามขอบเขตมติ ครม. ปี 2543 พบมากสุดในอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 43,524 ไร่ สำหรับพื้นที่เมืองและสิ่งก่อสร้างพบ จำนวน 31,193 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.98 ของพื้นที่ตามขอบเขตมติ ครม. ปี 2543 โดยพบมากสุดในอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 31,102 ไร่ ตามลำดับ (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, 2564)

ตารางที่ 20 : แสดงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลนของจังหวัดสมุทรสาคร ด้วยภาพถ่ายดาวเทียมรายละเอียดสูง ปี 2562

ประเภท	พื้นที่ (ไร่)
ป่าชายเลน	27,068.94
พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	50,409.11
นาเกลือ	43,523.75
เกษตรกรรม	5,049.39
เมืองและสิ่งก่อสร้าง	31,193.32
ท่าเทียบเรือ	1.66
เลนงอก/หาดเลน	3,122.39
แม่น้ำ คูแพรก ขุมเหมือง ทะเล	3,990.84
ระบบนิเวศไม้พื้นล่าง	9,137.78
รวม	**173,497.19**

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (2564)

7.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

1) สภาพป่าไม้จังหวัดสมุทรสาคร

บริเวณปากแม่น้ำท่าจีนฝั่งตะวันตก พบป่าชายเลนผืนใหญ่และอุดมสมบูรณ์ที่สุดของจังหวัดสมุทรสาคร บริเวณอื่นพบป่าชายเลนมีลักษณะเป็นหย่อมเล็กหย่อมน้อยตลอดแนวชายฝั่งทะเลทั้ง 2 ด้าน เดิมชายฝั่งทะเลของจังหวัดสมุทรสาครอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้ชายเลน เช่น ต้นโกงกาง และต้นแสมทะเล เป็นต้น เป็นระบบนิเวศที่มีความซับซ้อน เป็นแนวกันคลื่น เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ เป็นที่อนุบาลของสัตว์น้ำวัยอ่อน เป็นแหล่งไม้ใช้สอย ตลอดจนเป็นแหล่งสมุนไพรที่สำคัญ แต่ต่อมาพื้นที่ป่าชายเลนได้ลดลงเรื่อย ๆ อันมีสาเหตุมาจากภัยธรรมชาติ เกิดจากการกัดเซาะชายฝั่งทะเล โดยในปัจจุบันจังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่ป่าไม้ 27,011.27 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.99 ของพื้นที่จังหวัด (กรมป่าไม้, 2563)

2) ป่าสงวนแห่งชาติ

จังหวัดสมุทรสาครมีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออก และป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก มีพื้นที่ตามกฎกระทรวง รวม 16,208 ไร่ ดังนี้

(1) ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม และตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เนื้อที่ประมาณ 7,343 ไร่ (กฎกระทรวงฉบับที่ 1,194 พ.ศ. 2529)

(2) ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลกาหลง และตำบลนาโคก อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เนื้อที่ประมาณ 8,865 ไร่ (กฎกระทรวงฉบับที่ 1,202 พ.ศ. 2530)

โดยปัจจุบันมีสภาพป่าเหลืออยู่ประมาณ 943 ไร่ (กรมป่าไม้, 2563)

3) เขตห้ามล่าสัตว์ป่า

จังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

3.1) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าวัดราษฎร์ศรัทธากะยาราม ท้องที่ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ประมาณ 47 ไร่ (ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2520)

3.2) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าพันท้ายนรสิงห์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลกาหลง ตำบลนาโคก อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ประมาณ 14,426 ไร่ ตามแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออกและป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ยกเว้นพื้นที่บางส่วนบริเวณตำบลบางหญ้าแพรกที่มีการครอบครองใช้ประโยชน์พื้นที่มามากกว่า 20 ปี (ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออก และป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ท้องที่ ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลกาหลง ตำบลนาโคก อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ประกาศ ณ วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2554)

8. ด้านสังคมและความมั่นคง

8.1 การศึกษา

จังหวัดสมุทรสาคร มีสถานศึกษาในพื้นที่รวมทั้งหมด 161 แห่ง แยกเป็นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 114 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 23 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา 1 แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 19 แห่ง

ตารางที่ 21 : แสดงจำนวนสถานศึกษาในระบบ

สังกัด	สถานศึกษาตามประเภท				ห้องเรียน	นักเรียน	ครู/ บุคลากร	ครู : นร.	นร. : ห้อง
	พื้นฐาน	อาชีวฯ	อุดมฯ	รวม					
1.กระทรวงศึกษาธิการ									
1.1 สพฐ.									
1) สพป.	103	-	-	103	1,632	37,546	1,970	1 : 20	1 : 24
2) สพม.	11	-	-	11	412	14,727	613	1 : 25	1 : 36
1.2 สป.ศธ.									
1) สช.	23	-	-	23	509	14,422	721	1 : 21	1 : 29
1.3 สอศ.									
1) วิทยาลัยเทคนิค	-	1	-	1	139	3,928	194	1 : 21	1 : 29
2) วิทยาลัยประมง	-	1	-	1	27	232	27	1 : 9	1 : 9
3) วิทยาลัยการอาชีพ	-	1	-	1	55	724	54	1 : 13	1 : 13
1.4 สกอ.									
1) วิทยาลัยชุมชน	-	-	1	1	16	178	37	1 : 5	1 : 12
2. กระทรวงอื่น									
2.1 มท.									
1) สามัญ	18	-	-	18	413	15,853	678	1 : 24	1 : 39
2) อาชีว	-	1	-	1	18	505	25	1 : 21	1 : 29
รวม	155	4	1	161	3,221	88,115	4,319		

(ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร, พฤษภาคม 2565)

8.2 ด้านศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดสมุทรสาคร เป็นคนไทยเชื้อสายจีนและเชื้อสายรามัญ โดยคนไทยเชื้อสายรามัญได้ตั้งถิ่นฐานมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ประชากรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99) นับถือศาสนาพุทธ รองลงมา คือ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม ตามลำดับ

มีศาสนสถาน จำนวน 115 แห่ง ประกอบด้วย **วัด** จำนวน 110 แห่ง มีจำนวนพระภิกษุ จำนวน 2,424 รูป จำนวนสามเณร จำนวน 291 รูป **สำนักสงฆ์** จำนวน 2 แห่ง **โบสถ์คริสต์** จำนวน 2 แห่ง **มัสยิด** จำนวน 1 แห่ง

พุทธมณฑลจังหวัดสมุทรสาคร

ตั้งอยู่ หมู่ 2 ตำบลอำแพง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร บนเนื้อที่ 143 ไร่ 83 ตารางวา ภายในบริเวณมีเป็นสวนป่าที่มีน้ำล้อมรอบ ร่มรื่นไปด้วยต้นไม้นานาพันธุ์ เดิมใช้ชื่อว่า สวนกาญจนาภิเษก 50 ปี แห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

“พระศรีสาครภูมิบาลประทานธรรมสุทัศน์” เป็นพระประธานประจำพุทธมณฑลจังหวัดสมุทรสาคร เป็นพระพุทธรูปปางลีลาขนาด สูง 9 เมตร ใช้เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนา การอบรมกล่อมเกลาจิตใจและปฏิบัติธรรมของพุทธศาสนิกชน โดยจังหวัดสมุทรสาครได้ดำเนินการจัดสร้างพุทธมณฑลจังหวัดสมุทรสาคร เมื่อวันที่ วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2549 และได้รับการคัดเลือกจากมหาเถรสมาคมให้เป็นพุทธมณฑลเฉลิมพระเกียรติแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี

8.3 การสาธารณสุข

1) สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ

โรงพยาบาลสมุทรสาครศูนย์ (A) จำนวนเตียง 626 เตียง

โรงพยาบาลกระทุ่มแบนทั่วไป (M1) จำนวนเตียง 300 เตียง

โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) (S)จำนวนเตียง 300 เตียง

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 54 แห่ง

ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล จำนวน 6 แห่ง (อยู่ที่เทศบาลนครสมุทรสาคร จำนวน 4 แห่ง, เทศบาลนครอ้อมน้อย จำนวน 1 แห่ง และเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จำนวน 1 แห่ง)

ตารางที่ 22 : แสดงจำนวนสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐและในกำกับของรัฐ ปี พ.ศ. 2565

อำเภอ	รพศ. (A) แห่ง/เตียง	รพท. (M1) แห่ง/เตียง	รพ.ในกำกับของรัฐ (S) แห่ง/เตียง	รพ.สต./ศสม.	ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล
เมืองฯ	1/626	-	-	23/-	4
กระทุ่มแบน	-	1/300	-	12/1	2
บ้านแพ้ว	-	-	1/300	19/-	-
รวม	1/626	1/300	1/300	54/1	6

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร, มิถุนายน 2565)

2) สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน

สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน มีโรงพยาบาลทั่วไปขนาดใหญ่ จำนวน 7 แห่ง, โรงพยาบาลทั่วไปขนาดเล็ก จำนวน 3 แห่ง, คลินิกเวชกรรม จำนวน 131 แห่ง, คลินิกเฉพาะทางด้านเวชกรรม จำนวน 18 แห่ง, คลินิกทันตกรรม จำนวน 62 แห่ง, คลินิกเฉพาะทางด้านทันตกรรม จำนวน 2 แห่ง, คลินิกการพยาบาลและผดุงครรภ์ จำนวน 115 แห่ง, คลินิกเฉพาะทางด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จำนวน 2 แห่ง, คลินิกการแพทย์แผนไทย จำนวน 8 แห่ง, คลินิกการแพทย์แผนไทยประยุกต์ จำนวน 2 แห่ง, คลินิกกายภาพบำบัด จำนวน 9 แห่ง, คลินิกเทคนิคการแพทย์ จำนวน 6 แห่ง, สหคลินิก (เวชกรรม+ทันตกรรม) จำนวน 4 แห่ง, คลินิกการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแก้ไขความผิดปกติของการสื่อความหมาย จำนวน 1 แห่ง และคลินิกการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนจีน จำนวน 4 แห่ง ดังตาราง

ตารางที่ 23 : แสดงจำนวนสถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน ปี พ.ศ. 2565

ที่	ประเภทสถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน	อำเภอ			รวม
		เมืองฯ	กระทุ่มแบน	บ้านแพ้ว	
1	โรงพยาบาลทั่วไปขนาดใหญ่	5	2	-	7
2	โรงพยาบาลทั่วไปขนาดเล็ก	3	-	-	3
3	คลินิกเวชกรรม	97	30	4	131
4	คลินิกเฉพาะทางด้านเวชกรรม	13	5	-	18
5	คลินิกทันตกรรม	43	13	3	62
6	คลินิกเฉพาะทางด้านทันตกรรม	2	-	-	2
7	คลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์	88	24	3	115
8	คลินิกเฉพาะทางด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์	2	-	-	2
9	คลินิกการแพทย์แผนไทย	3	2	3	8
10	คลินิกการแพทย์แผนไทยประยุกต์	2	-	-	2
11	คลินิกกายภาพบำบัด	6	2	1	9
12	คลินิกเทคนิคการแพทย์	6	-	-	6

ที่	ประเภทสถานบริการสาธารณสุข ภาคเอกชน	อำเภอ			รวม
		เมืองฯ	กระทุ่มแบน	บ้านแพ้ว	
13	สหคลินิก (เวชกรรม+ทันตกรรม)	3	1	-	4
14	คลินิกการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแก้ไขความผิดปกติของการสื่อความหมาย	1	-	-	1
15	คลินิกการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนจีน	1	3	-	4

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร, มิถุนายน 2565)

8.4 ด้านแรงงาน

กำลังแรงงาน ในปี พ.ศ. 2564 (เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564) ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป **รวมแรงงานแฝง และไม่มีชื่อในทะเบียนราษฎร์ในจังหวัดสมุทรสาคร** จำนวน 911,207 คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 729,758 คน จำแนกเป็นผู้มีงานทำ 723,802 คน ผู้ว่างงาน 5,956 คน

ในกลุ่มผู้มีงานทำทั้งหมด 723,802 คน เป็นผู้ทำงานในภาคเกษตรกรรมรวม 29,299 คน ในขณะที่นอกภาคเกษตร นั้นมีผู้ทำงานทั้งสิ้น 694,503 คน โดยสาขาอุตสาหกรรมที่มีผู้ทำงานมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ สาขาการผลิต โดยมีผู้ทำงานรวมทั้งสิ้น 271,632 คน (ร้อยละ 37.53 ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด) รองลงมา ได้แก่ สาขาขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ 68,675 คน (ร้อยละ 9.49) กิจกรรมการเงินและประกันภัย 9,442 ล้านบาท (ร้อยละ 1.30) ไฟฟ้า แก๊ซ ไอน้ำ และเครื่องปรับอากาศ 8,376 คน (ร้อยละ 1.16) และกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ 7,313 ล้านบาท (ร้อยละ 1.10) ตามลำดับ

ตารางที่ 24 : แสดงจำนวนกำลังแรงงานของจังหวัดสมุทรสาคร

สถานภาพแรงงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละของผู้ในกำลังแรงงานทั้งหมด
ผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป	911,207	-
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	729,758	80.08
1. ผู้มีงานทำ	723,802	79.43
- ภาคเกษตร	29,299	4.01
- นอกภาคเกษตร	694,503	95.16
2. ผู้ว่างงาน	5,956	0.82

หมายเหตุ : ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป รวมแรงงานแฝง และไม่มีชื่อในทะเบียนราษฎร ในจังหวัดสมุทรสาคร

(ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2564)

8.5 สถานการณ์แรงงานต่างด้าว

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดหนึ่งที่ประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานคนไทย โดยเฉพาะแรงงานในระดับล่าง ซึ่งคนไทยไม่นิยมทำงานในกิจการประมงทะเล กิจการต่อเนื่องประมงทะเล และภาคเกษตร อันเนื่องมาจากเป็นงานหนัก งานสกปรก และมีกลิ่นเหม็น ระยะเวลาการทำงานไม่แน่นอน เป็นงานที่อยู่กลางแจ้งตากแดด การทำงานไม่เป็นเวลา ขาดความมั่นคง เป็นงานที่เสี่ยงต่อสารเคมีตกค้างเป็นงานต้องออกทะเลซึ่งหาแรงงานไทยได้ยาก จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้มีความจำเป็นต้องการแรงงานต่างด้าวมาทดแทนเพื่อให้กิจการสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 25 : เปรียบเทียบจำนวนคนต่างด้าวคงเหลือแยกตามประเภท

ประเภท	จำนวน (คน)				รวม
	เมียนมาร์	ลาว	กัมพูชา	อื่น ๆ	
1. คนต่างด้าวได้รับการส่งเสริมการลงทุน (มาตรา 62)	-	-	-	375	375

ประเภท	จำนวน (คน)				รวม
	เมียนมาร์	ลาว	กัมพูชา	อื่น ๆ	
2. คนต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมาย (มาตรา 59)	-	-	-	3,976	3,976
3. บุคคลซึ่งไม่มีสถานะทางทะเบียน (มาตรา 63/1(4))	-	-	-	6,627	6,627
4. คนต่างด้าว 3 สัญชาติ จำแนกได้ดังนี้	243,201	9,684	12,481	-	265,366
4.1 คนต่างด้าวประเภทนำเข้า MOU	53,786	4,071	7,298	-	65,155
4.2 คนต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 พฤศจิกายน 2563	10,968	493	165	-	11,626
4.3 คนต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 29 ธันวาคม 2563	19,774	1,214	1,245	-	22,233
4.4 คนต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 13 กรกฎาคม 2564	118,958	3,034	2,543	-	124,535
- มติ ครม. วันที่ 20 สิงหาคม 2562	77,051	1,214	1,625	-	79,890
- มติ ครม. วันที่ 4 สิงหาคม 2563	14,482	370	319	-	15,171
- มติ ครม. วันที่ 10 พฤศจิกายน 2563 / MOU 2 ปี	25,663	1,432	592	-	27,687
- คนต่างด้าวสิ้นสภาพโดยผลของกฎหมาย	1,762	18	7	-	1,787
4.5 คนต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 กันยายน 2564	36,839	804	1,212	-	38,855
4.6 คนต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 15 มีนาคม 2565	2,676	68	18	-	2,962
รวมจำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงาน	**243,201**	**9,684**	**12,481**	**10,978**	**276,344**

(ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดสมุทรสาคร, พฤษภาคม 2565)

8.6 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

สถิติคดีอาชญากรรมของจังหวัดสมุทรสาคร 4 กลุ่ม ปี พ.ศ. 2562 – พ.ศ. 2565

ตารางที่ 26 : สถิติฐานความผิดคดีอาญา(คดี 4 กลุ่ม) ปี พ.ศ. 2562 – พ.ศ. 2565

ประเภทคดี	ปี พ.ศ. 2562		ปี พ.ศ. 2563		ปี พ.ศ. 2564		ปี พ.ศ. 2565	
	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ
1. ความผิดเกี่ยวกับชีวิต และเพศ	214	202	150	148	161	156	58	57
2. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	558	502	481	448	483	441	215	210
3. ความผิดพิเศษ	123	110	105	94	77	67	40	38
4. ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	4,391	5,920	5,531	7,533	3,107	4,740	1,942	2,790
รวม	5,286	6,734	6,267	8,223	3,828	5,404	2,255	3,095

(ที่มา : กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรสาคร, มิถุนายน 2565)

ตารางที่ 25 : สถิติการจับกุมยาเสพติดให้โทษ พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ.2562-2565

พ.ศ. ปี	จับกุมได้ทั้งหมด		ประเภทข้อกล่าวหา											
			ผลิต		สนับสนุน เหลือ ช่วยเหลือ		จำหน่าย		ครอบครอง เพื่อ จำหน่าย		ครอบครอง		เสพ	
	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน
2562	2,055	2,107	19	29	0	0	20	20	710	732	997	1017	308	308
2563	1,624	1,689	13	14	0	0	11	11	551	580	782	812	267	272
2564	987	4,740	41	41	0	0	12	16	382	407	450	480	102	108
2565	1,942	2,790	3	3	0	0	18	21	156	161	148	148	153	153

(ที่มา : กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรสาคร, มิถุนายน 2565)

9. ด้านศิลปวัฒนธรรม

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีประชากรหลายเชื้อชาติอยู่ร่วมกัน ซึ่งนอกจากจะมีธรรมเนียมประเพณีเป็นแบบคนไทยภาคกลางโดยทั่วไปแล้ว ยังมีคนไทยเชื้อสายจีน คนไทยเชื้อสายรามัญหรือมอญ และคนไทยเชื้อสายลาวโซ่ง โดยประชากรแต่ละกลุ่มต่างก็สืบทอดและธำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของกลุ่มชนแตกต่างกันออกไป อาทิ ประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมือง ประเพณีศาลเจ้าแม่จุ้ยบ่วยเนี้ย ประเพณีนมัสการพระมหาโพธิสัตว์กวนอิมของชาวไทยเชื้อสายจีน ประเพณีล่องเจ้า ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีรำผี ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง ประเพณีแห่หางหงส์ ประเพณีล้างเท้าพระ และตักบาตรดอกไม้ของชาวไทยเชื้อสายรามัญ ประเพณีเสนเรือน ประเพณีทำขวัญ (สู่ขวัญ) ของชาวไทยเชื้อสายลาวโซ่ง เป็นต้น

การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นดังกล่าว แม้จะเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปบ้างตามสภาพแวดล้อมทางสังคม แต่ส่วนใหญ่ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมไว้ อย่างไรก็ตาม คนไทยเหล่านี้ต่างก็มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์เหมือนกันทุกประการ จนไม่สามารถแยกความรู้สึกอันแตกต่างกันออกไปได้

9.1 โบราณสถาน โบราณวัตถุ

จังหวัดสมุทรสาคร มีโบราณวัตถุที่สำคัญ ได้แก่ (1) หลวงพ่อสัมฤทธิ์ และธรรมาสน์ไม้ ประดิษฐาน ณ วัดโคกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร และ (2) ซากเรือโบราณ ตั้งอยู่ที่ศาลพันท้ายนรสิงห์

โบราณสถานที่ขึ้นทะเบียนแล้วมีจำนวน 8 แห่ง เป็นโบราณสถานที่อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ (1) วัดใหญ่จอมปราสาท (2)ป้อมวิเชียรโชฎก(3)ศาลพันท้ายนรสิงห์(ศาลคลองโคกขาม) (4) ศาลพันท้ายนรสิงห์ (ศาลจำลองปากคลองโคกขาม) (5) วัดบางปลา (6) วัดใหญ่บ้านบ่อ (7) วัดเกาะ และโบราณสถานในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน 1 แห่ง ได้แก่ วัดราษฎร์บำรุง (วัดหงอนไก่)

นอกจากนี้ ยังมีแหล่งโบราณสถานที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน จำนวน 15 แห่ง ได้แก่ (1) วัดตึกมหาชยาราม (2) วัดโคกขาม (3) วัดนางสาว (4) ปล่องเหลี่ยม (5) วัดโกรกกราก (6) ศาลเจ้าตึก (7) วัดพันธุวงษ์ (8) วัดท่ากระบือ (9) วัดกลางอ่างแก้ว (10) วัดน้อย นางหงส์ (11) แหล่งเรือจมบ้านขอม (12) ทุ่งเศรษฐี (13) ถนนถวาย (14) บ้านศิลาสุวรรณ และ (15) แหล่งเรือโบราณพนมสุรินทร์

9.2 เทศกาลงานประเพณี

งานนมัสการศาลพันท้ายนรสิงห์

งานนมัสการศาลพันท้ายนรสิงห์ จัดขึ้นประมาณเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เป็นงานที่ระลึกถึงวีรชนผู้หาญกล้า ผู้จงรักภักดีและมีความซื่อสัตย์ของพันท้ายนรสิงห์ โดยมีการจัดมหรสพและ การบวงสรวงสักการะ พันท้ายนรสิงห์ เพื่อความเป็น สิริมงคล ศาลพันท้ายนรสิงห์สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่พันท้ายนรสิงห์ในครั้งที่คัดท้ายเรือพระที่นั่งเอกชัยจนหัวเรือชนกิ่งไม้ใหญ่ริมคลองโคกขาม ภายในศาลมีรูปปั้นของพันท้ายนรสิงห์ขนาดเท่าคนจริง อยู่ในท่าถือท้ายคัดเรือ เป็นที่นับถือของชาวบ้านเป็นอย่างมาก

เทศกาลอนุรักษ์นกชายเลน

บริเวณพื้นที่ปากอ่าวไทยตอนในเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่มีทั้งป่าชายเลน นากุ้ง นาเกลือ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำขนาดเล็ก เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา แหล่งอาหารของนกชายเลนนานาชนิด นับเป็นแหล่งดูนกชายเลนที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในกลุ่มนักดูนก ที่สามารถดูนกได้หลายชนิด ในช่วงฤดูหนาวจะพบนกได้ไม่ต่ำกว่า 40 ชนิด โดยเฉพาะนกชายเลน ปากช้อน เป็นนกที่พบเห็นได้ยาก

เทศกาลอนุรักษ์นกชายเลนจัดขึ้นในสัปดาห์แรกของเดือนกุมภาพันธ์ เป็นงานที่ผู้รักธรรมชาติและชื่นชอบการดูนกมารวมตัวกัน เพราะในช่วงเดือนกุมภาพันธ์จะมีนกอพยพหนีหนาวมาหากินในแถบนาเกลือโคกขาม ที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์

งานเทศกาลอาหารทะเล

งานเทศกาลอาหารทะเล จัดขึ้นในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี บริเวณริมเขื่อนหน้าศาลหลักเมือง ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร จำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารทะเล อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และสินค้าหัตถกรรมต่าง ๆ ของจังหวัดสมุทรสาคร

เทศกาลตรุษจีน เล่ง เกีย ฉู่ สืบสานตำนานมังกร

เทศกาลตรุษจีน เล่ง เกีย ฉู่ สืบสานตำนานมังกร จัดขึ้นในช่วงปีใหม่ตามปฏิทินจีนของทุกปี บริเวณริมเขื่อนศาลเจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร เพื่อสืบสานประเพณีวัฒนธรรมไทย - จีน ซึ่งจังหวัดสมุทรสาครมีชุมชนชาวจีนขนาดใหญ่ที่เก่าแก่ที่สุดในแผ่นดินสยาม เรียกว่า “บ้านท่าจีน” ในอดีตเคยเป็นเมืองท่าสำคัญ โดยภายในงานมีการจัดพิธีไหว้เทพเจ้าไฉ่ซิงเอี้ย และเปิดให้ประชาชนได้นมัสการขอพรเทพเจ้าต้อนรับปีใหม่จีน ทั้งยังมีการแสดง นิทรรศการ ซุ้มถ่ายภาพ ร้านค้าสาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมกว่า 50 ร้าน

ประเพณีแห่หลวงพ่อโตวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร

ประเพณีแห่หลวงพ่อโตวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร จัดขึ้นประมาณเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ของทุกปี หลวงพ่อโต วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร เป็นพระพุทธรูปหินทรายแดง ปางมารวิชัย ที่ศักดิ์สิทธิ์ของอำเภอบ้านแพ้ว เป็นที่เคารพของประชาชน สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยอู่ทอง พระพักตร์ค่อนข้างกลม มีพระขนงติดกันยาว เป็นปีกกา พระเนตรปูดโปน พระโอษฐ์ยิ้มเล็กน้อย ถือเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวดำเนินสะดวก ให้ความเคารพศรัทธามาหลายชั่วคน ชาวบ้านจะสักการะบูชาโดยจุดประทัดถวาย งานประเพณีแห่หลวงพ่อโตวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสรถือเป็นงานประเพณีที่มีประชาชนเข้าร่วมจำนวนมาก โดยมีการนำเครื่องคาวของหวานมาสักการะองค์หลวงพ่อโต ตลอดจนการอัญเชิญหลวงพ่อโตประดิษฐานบนเรือและแห่ตามลำคลองดำเนินสะดวกเพื่อให้ชาวบ้านสักการะเพื่อความเป็นสิริมงคล

งานสุขาภิบาลท่าฉลอม

งานสุขาภิบาลท่าฉลอมจัดขึ้นในวันที่ 18 มีนาคมของทุกปี บริเวณถนนถวาย ตำบลท่าฉลอม อำเภอเมืองสมุทรสาคร เพื่อรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณขององค์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ที่ทรงมีพระบรมราชโองการให้จัดตั้งตำบลท่าฉลอมเป็นสุขาภิบาลหัวเมืองแห่งแรกของประเทศไทย

ประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมือง

ประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมือง จัดขึ้นในช่วงเดือนมิถุนายนของทุกปี บริเวณริมเขื่อนและหน้าศาลากลางจังหวัดสมุทรสาคร โดยอัญเชิญเจ้าพ่อหลักเมืองประทับบนเกี้ยวลงเรือประมงประดับธงทิวอย่างสวยงาม แล้วแห่ไปตามแม่น้ำท่าจีนจากตลาดมหาชัยไปฝั่งท่าฉลอม บริเวณวัดแหลมสุวรรณาราม แล้วอัญเชิญเจ้าพ่อหลักเมืองไปรอบตัวเมืองมหาชัย เพื่อให้ประชาชนสักการะบูชาเพื่อความเป็นสิริมงคล ขบวนแห่เจ้าพ่อหลักเมืองจะมีขบวนเชิด มังกร สิงโตอันยิ่งใหญ่ และมีการแสดงบันเทิง มหรสพต่าง ๆ

ประเพณีแข่งเรือยาว

ประเพณีแข่งเรือยาว จัดขึ้นในช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปี เป็นการแข่งขันเรือยาวเพื่อชิงถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สถานที่แข่งขันจัดที่บริเวณคลองตาขำ มีการแข่งเรือหลายประเภท เป็นงานที่สนุกสนานน่าสนใจของประชาชน ทั้งชาวสมุทรสาครและประชาชนต่างถิ่นที่มาส่งเสียงเชียร์อยู่ริมฝั่ง สร้างบรรยากาศความสัมพันธ์ของผืนดินและผืนน้ำเป็นอย่างดี

งานประเพณีไหว้เจ้า 9 ศาล เทศกาลกินเจสมุทรสาคร

งานประเพณีไหว้เจ้า 9 ศาล เทศกาลกินเจสมุทรสาคร จัดขึ้นระหว่างวันขึ้น 1-9 ค่ำ เดือน 9 ของชาวจีนทุกปี เป็นงานเทศกาลกินเจที่สงบด้วยบรรยากาศแห่งพิธีกรรมบูชาเพื่อชำระจิตใจและร่างกาย มีการไหว้สักการะศาลเจ้า 2 ฝั่งแม่น้ำท่าจีน ทั้ง 9 แห่ง ได้แก่ (1) ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร (2) โรงเจมูลนิธิการกุศลสมุทรสาคร (3) ศาลเจ้าปุนเถ้ากงในคลองมหาชัย (4) ศาลเจ้าแม่กวนอิมพันมือคลองจาก (5) ศาลเจ้าแม่จุ้ยบ่วยเนี้ย (6) โรงเจเซ็งเฮียงตั๊ว (7) ศาลเจ้าพ่อกวนอู (8) ศาลเจ้าปุนเถ้ากงท่าฉลอม และ (9) ศาลพระโพธิสัตว์กวนอิมท่าฉลอม พร้อมทั้งเลือกซื้ออาหารเจปรุงสำเร็จจากชมรมอาหารเจกว่า 50 ร้าน บริเวณริมเขื่อนหน้าศาลหลักเมืองสมุทรสาคร

งานประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง

เป็นการทำบุญในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 ของชาวไทยรามัญในจังหวัดสมุทรสาคร ที่นอกจากจะตักบาตรอาหารคาวหวานแล้ว ยังตักบาตรด้วยน้ำผึ้งอีกด้วย ตามความเชื่อของชาวมอญ เชื่อกันว่าการตักบาตรด้วยน้ำผึ้งจะช่วยให้เกิดโชคลาภคะ เช่นเดียวกับ พระสีวลีพระอรหันต์ในปัจฉิมชาติ ที่ชาวมอญให้การนับถือมาก ได้เคยถวายน้ำผึ้งในชาติก่อน และมีผลทำให้ท่านได้เป็นเอตทัคคะ ในด้านโชคลาภซึ่งน้ำผึ้งที่ได้จากการตักบาตร พระสงฆ์จะเก็บไว้เพื่อเป็นยารักษาในยามจำเป็น ชาวไทยรามัญมีความเชื่อว่าหากผู้ใดถวายน้ำผึ้งแด่พระสงฆ์จะได้รับอานิสงส์จะอุดมไปด้วยโชคลาภทั้งในชาตินี้และชาติหน้า

งานประเพณีล้างเท้าพระและตักบาตรดอกไม้

งานประเพณีล้างเท้าพระและตักบาตรดอกไม้ จัดขึ้นที่วัดเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว ในวันออกพรรษา เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมของชาวไทยรามัญในการบูชาพระสงฆ์ เพราะชาวไทยรามัญเชื่อว่าการทำบุญแด่พระสงฆ์ในวันออกพรรษาจะได้บุญมาก โดยมีการนำน้ำสะอาดใส่เครื่องหอมน้ำปรุงลอยดอกไม้รดลงบนเท้าพระสงฆ์ และถวายดอกไม้แด่พระสงฆ์

เทศกาลกินปลาทู

เทศกาลกินปลาทูจัดขึ้น ประมาณเดือนพฤศจิกายนของทุกปี บริเวณถนนถวาย ตำบลท่าฉลอม เป็นงานที่รวบรวมเมนูหลากหลายที่ปรุงด้วยปลาทูในราคาย่อมเยา ซึ่งเป็นปลาที่ขึ้นชื่อในความอร่อยของจังหวัดสมุทรสาคร โดยในช่วงปลายปีปลาทูจะมีจำนวนมากและรสชาติอร่อยมากกว่าเดือนอื่น ๆ ตลอดจนมีขายอาหารพื้นบ้านของชาวสมุทรสาคร และชมวิถีชีวิตร่องรอยประวัติศาสตร์สมัยรัชกาลที่ 5 ของชาวตำบลท่าฉลอม

งานนมัสการพระโพธิสัตว์กวนอิม

งานนมัสการพระโพธิสัตว์กวนอิม จัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี บริเวณวัดสุทธิวาตวราราม อำเภอเมืองสมุทรสาคร เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้มาสักการะพระมหาโพธิสัตว์กวนอิม ซึ่งเป็นประติมากรรมที่สวยงามและสูงที่สุดในประเทศไทย คือ สูงถึง 9.98 เมตร ประทับยืนอยู่บนฐานมังกร และดอกบัวซึ่งอยู่บนภูเขาจำลองโดยภายในภูเขาเป็นห้องจัดไว้สำหรับผู้มาปฏิบัติธรรม

10. สถานที่ท่องเที่ยว

ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร

เจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร แกะสลักด้วยไม้โพธิ์คล้ายองค์พระสยามเทวาธิราชอยู่ในท่าประทับยืนบนเกี้ยว ปิดทองคำเปลวบริสุทธิ์ชาวสมุทรสาคร โดยเฉพาะชาวประมงมีความเคารพศรัทธามาก ก่อนออกเรือประมงเพื่อไปหาปลาทุกครั้ง ชาวประมงจะต้องสักการะบูชาและจุดประทัดถวาย เพื่อความเป็นสิริมงคล

ป้อมวิเชียรโชฎก

ป้อมวิเชียรโชฎก ตั้งอยู่ที่ตำบลมหาชัย ห่างจากศาลากลางจังหวัด 200 เมตร สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2371 สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากในสมัยนั้นได้เกิดกรณีพิพาทกับญวนเรื่องเจ้าอนุวงศ์เมืองเวียงจันทร์ รัชกาลที่ 3 ทรงเกรงว่าญวนจะยกกำลังมารุกรานไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้พระยาโชฎึกราชเศรษฐี (ทองจีน) เป็นแม่กองสร้างป้อมเพื่อรักษาปากน้ำท่าจีนเมืองสมุทรสาคร และพระราชทานนามว่า “ป้อมวิเชียรโชฎก” ลักษณะของป้อมก่อด้วยอิฐถือปูนไม่มีป้อมยามมีแต่หอรบ ตามช่องของกำแพงมีปืนใหญ่ไว้สำหรับป้องกันข้าศึกที่มาทางปากน้ำ

วัดโกรกกราก

วัดโกรกกราก ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร เป็นวัดเก่าแก่ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างมาแต่สมัยใด แต่เดิมเป็นชุมชนชาวจีน เรียกว่า “ก๊กกั๊ก” ต่อมาเพี้ยนไปตามสำเนียงไทยว่า “โกรกกราก” หลวงพ่อปู่วัดโกรกกราก เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย เนื้อศิลาแลง ศิลปะสมัยสุโขทัยตอนปลายมีตำนานที่เล่าต่อกันมามีความว่า ชาวบ้านได้อัญเชิญพระลงเรือล่องมาตามแม่น้ำจนท้ายที่สุดมีเหตุให้ต้องอัญเชิญขึ้นเป็นพระประธานในอุโบสถมาไว้ที่วัดโกรกกรากจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเล่าต่อๆ กันมาว่าสมัยหนึ่งเกิดโรคตาระบาดทั่วทั้งตำบล ผู้นำชุมชนจึงมาบนบานว่า ถ้าหายจากโรคตาจะนำแว่นตามาถวายปรากฏว่าโรคตาหายระบาดไปจนหมดสิ้น จนเป็นที่เคารพบูชาของชาวสมุทรสาครจนถึงปัจจุบัน

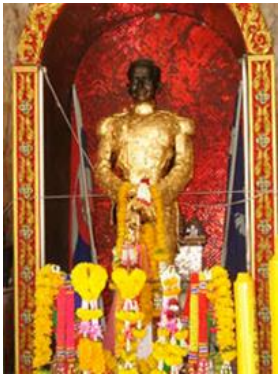

วัดสุทธิวาตวราราม

วัดสุทธิวาตวราราม หรือวัดช่องลม สมุทรสาครเป็นพระอารามหลวง ตั้งอยู่ตรงปากอ่าวสมุทรสาคร ตำบลท่าฉลอม ตรงข้ามกับตัวเมือง วัดช่องลมนี้ได้รับการตกแต่งอย่างสวยงามและยกย่องว่าเป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง นอกจากเป็นศาสนสถานแล้วยังเป็นสถานที่ตากอากาศได้เป็นอย่างดี ด้านหน้าวัดมีพระบรมราชานุสาวรีย์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวประดิษฐานอยู่ ยามเย็นที่วัดช่องลมจะแลเห็นทัศนียภาพของเมืองชายทะเลที่งามมาก นอกจากนี้ยังสามารถชมนกนางแอ่นจำนวนนับพันตัวเข้าไปทำรังที่วิหารหลวงปู่แก้ว

ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลปากอ่าวมหาชัย บริเวณวัดศรีสุทธาราม หรือ วัดกำพร้า ตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอเมืองฯ ภายในศาลเป็นที่ประดิษฐานพระรูปพลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

พระโพธิสัตว์กวนอิม

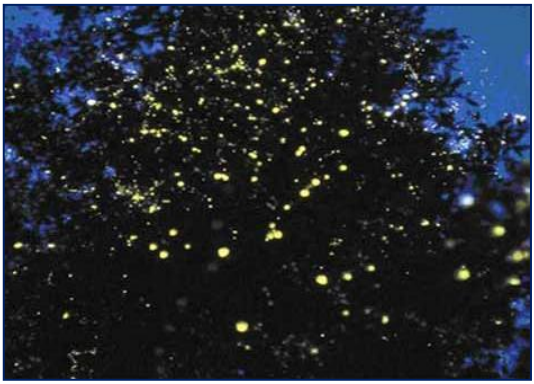
พระโพธิสัตว์กวนอิม ชาวสมุทรสาครสร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบรอบ 50 ปี ตั้งอยู่ตำบลท่าฉลอม ใกล้กับวัดช่องลม เป็นประติมากรรมที่สวยงามมีความสูงถึง 9.98 เมตร ฐานล่างสูง 8.88 เมตร หล่อด้วยทองเหลืองหนัก 15 ตัน ประทับยืนบนฐานดอกบัว และมังกร ภายในถ้ำใต้ฐาน ประดิษฐานพระโพธิสัตว์กวนอิมมีความสูง 1.08 เมตร หล่อด้วยทองเหลือง และพระโพธิสัตว์กวนอิมปางต่าง ๆ หลายปาง อยู่บนพื้นที่ 2 ไร่ 2 งาน มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และต่างประเทศเดินทางมาสักการะเป็นจำนวนมาก สามารถเข้าชมได้ทุกวัน

ศาลพันท้ายนรสิงห์

ศาลพันท้ายนรสิงห์ สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ พันท้ายนรสิงห์ในคราวที่คัดท้ายเรือพระที่นั่งเอกชัยจนโขนเรือชนกิ่งไม้หัก เนื่องจากคลองโคกขามมีความคดเคี้ยว และน้ำไหลเชี่ยวมาก จึงกราบบังคมทูลพระเจ้าเสือให้ประหารชีวิตตามกฎมณเฑียรบาล เพื่อรักษาระเบียบ แบบแผนราชประเพณี กรมศิลปากรได้จัดสร้าง ศาลพันท้ายนรสิงห์ขึ้นใหม่อยู่ถัดจากศาลเก่าที่พังลง โดยกันอาณาบริเวณรอบ ๆ ศาลไว้ประมาณ 100 ไร่ เพื่อจัดทำเป็นอุทยานสถานพันท้ายนรสิงห์ ภายในศาลใหม่มีรูปปั้นของพันท้ายนรสิงห์ขนาดเท่าคนจริงอยู่ในท่าถือท้ายคัดเรือ เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกขาม เดินทางจากถนนเอกชัย เข้าทางหลวงหมายเลข 3423 ระยะทางประมาณ 15 กิโลเมตร

หิ่งห้อยในคลองสุนัขหอน

หิ่งห้อยในคลองสุนัขหอน บริเวณริมสองฝั่งคลองสุนัขหอนและบางโทรัด ในยามค่ำคืนจะมีฝูงหิ่งห้อยเป็นจำนวนมากอยู่บนต้นลำพู และต้นแสมส่องแสงประกายระยิบระยับไปทั่วคุ้งน้ำเป็นสิ่งที่สวยงามมากสำหรับผู้ที่ได้พบเห็น

แหล่งดูนกชายเลนตำบลโคกขาม

แหล่งดูนกชายเลนตำบลโคกขาม ตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณปากอ่าวมหาชัย ฝั่งตะวันออก และตะวันตกเป็นพื้นที่ธรรมชาติของป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งอาศัยของปลา สัตว์น้ำชายฝั่ง และ นกชายเลนที่สวยงามนานาชนิด ที่นี่จึงเป็นแหล่งดูนกชายเลนที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในกลุ่มนักดูนก โดยเฉพาะในช่วงฤดูหนาวจะพบนกได้ไม่ต่ำกว่า 40 ชนิด อาทิเช่น นกปากช้อน นกสตินท์ นกหัวโตขาเหลือง นกชายเลน เป็นต้น

วัดนางสาว

วัดนางสาว ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน โบราณสถานที่สำคัญของวัดนี้คือ โบสถ์ที่มีฐานโค้งเป็นรูปเรือสำเภาก่ออิฐ มีประตูออกเพียงประตูเดียว ไม่มีหน้าต่าง ชาวบ้านเรียกว่า “โบสถ์มหาอุตม์” หลังคามุงกระเบื้องดินเผาแบบเก่า ขื่อใช้ไม้ซุง ผนังโบสถ์ก่ออิฐถือปูน วัดนี้เดิมมีชื่อเรียกว่า “วัดพรหมจารีย์ราม” ชาวบ้านเรียกว่า “วัดน้องสาว” แล้วจึงเพี้ยนมาเป็น “วัดนางสาว” บริเวณหน้าวัดติดกับแม่น้ำท่าจีน มีอุทยานมัจฉา ประกอบด้วยฝูงปลาสวายจำนวนมาก นักท่องเที่ยวนิยมมาให้อาหารแก่ฝูงปลาและ เที่ยวชมอยู่เสมอ

หมู่บ้านเบญจรงค์

หมู่บ้านเบญจรงค์ แหล่งผลิตที่สำคัญคือ ตำบลดอนไก่ดี และตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน เป็นหมู่บ้านที่ผลิตเครื่องปั้นดินเผา 5 สี หรือที่เรียกว่า “เบญจรงค์” เป็นศิลปหัตถกรรมของภูมิปัญญาไทยที่สร้างสรรค์อย่างวิจิตรงดงาม และทรงคุณค่าทางวัฒนธรรมในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ แต่ละขั้นตอนการผลิตมีความประณีต เปิดให้ผู้สนใจเข้าชมกรรมวิธีการผลิตทุกวัน นอกจากนี้ยังเปิดให้บริการโฮมสเตย์ที่พักภายในหมู่บ้านด้วย

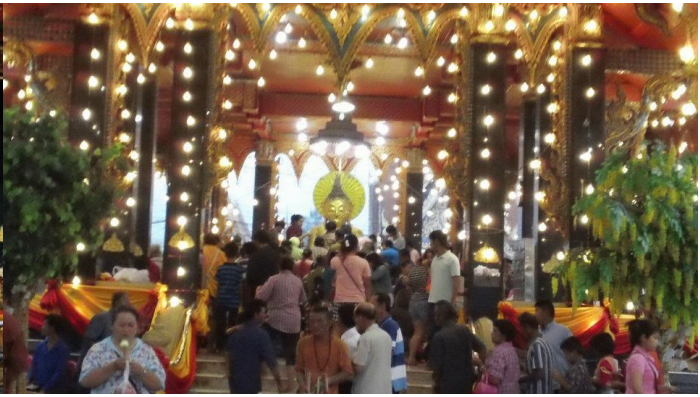
สวนกล้วยไม้

สวนกล้วยไม้ มีกล้วยไม้นานาพันธุ์สีสันสดสวย เป็นไม้ดอกเศรษฐกิจ ที่ทำรายได้อย่างงดงามให้กับจังหวัดสมุทรสาคร มีมากที่ฟาร์มกล้วยไม้ในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้ว

วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร

วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร ตั้งอยู่ตำบลยกกระบัตร เดินทางรถยนต์ส่วนตัวจากอำเภอบ้านแพ้ว ข้ามคลองดำเนินสะดวก มีทางแยกเชิงสะพานเลี้ยวขวา เข้าวัดธรรมจริยาภิรมย์ขับตรงไปผ่านวัด พอถึงสามแยกขับไปตามถนนจนถึงถนนลาดยาง แล้วเลี้ยวขวาก็จะถึงวัด เรือโดยสารนั่งจากท่าเรือมาลีที่ตลาดหลักสามไปลงที่วัดหลักสี่ ตามประวัติหลวงพ่อโตวัดหลักสี่เป็นพระพุทธรูปหินทรายแดงปางมารวิชัย สันนิษฐานว่าอยู่ในสมัยอู่ทอง พระพักตร์ค่อนข้างกลม มีพระขนงติดกันยาวเป็นปีกกา พระเนตรปูดโปน พระโอษฐ์ยิ้มเล็กน้อย ถือเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวดำเนินสะดวกให้ความเคารพศรัทธามาหลายชั่วคน งานนมัสการหลวงพ่อโตถือเป็นงานใหญ่ของที่นี่ ประมาณเดือนมีนาคม ของทุกปี

ตลาดน้ำบ้านแพ้ว-หลักสี่

ตลาดน้ำบ้านแพ้ว-หลักสี่ เป็นตลาดน้ำที่ชาวสวนบ้านแพ้วนำพืชผัก ผลไม้ และผลิตภัณฑ์พื้นบ้านมาจำหน่าย โดยทางเรือซึ่งสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มาก จัดเฉพาะในวันเสาร์ - อาทิตย์ นักท่องเที่ยวมักจะมาที่นี่เสมอ ๆ

ชมสวนผลไม้บ้านแพ้ว

ชมสวนผลไม้บ้านแพ้ว ในเขตอำเภอบ้านแพ้ว ชาวบ้านทำสวนทั้งผลไม้ สวนผัก สวนกล้วยไม้ สวนมะพร้าว สวนองุ่น สวนฝรั่ง อำเภอบ้านแพ้วเป็นแหล่งผลไม้หลากหลายชนิด และเป็นที่ยอมรับว่าผลไม้เมืองนี้มีรสชาติหอมหวานโดยเฉพาะ องุ่น ฝรั่ง มะพร้าวน้ำหอม พุทรา และแก้วมังกร นอกจาก จะชมสวนแล้ว ยังมีโอกาสชมการทำน้ำตาลจากมะพร้าว การทำขนมไทย อาทิเช่น ทองหยิบ ฝอยทอง เม็ดขนุน อีกด้วย

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570)

"เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เมืองเกษตรและอาหารปลอดภัยที่มีมาตรฐานสากลและมูลค่าสูง ท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ สังคมน่าอยู่สู่เมืองแห่งสุขภาวะที่ดีและยั่งยืน"

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และขับเคลื่อนสู่เมืองเศรษฐกิจมูลค่าสูง จากฐานการอุตสาหกรรม การเกษตร และการประมง แบบครบวงจร การท่องเที่ยว การค้าและการลงทุน (High Value Economy City)
2. การสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน (Sustainable Development City)
3. การเสริมสร้างเมืองน่าอยู่ มีความมั่นคง คุณภาพชีวิต คุณภาพการศึกษา และชุมชน เข้มแข็ง (Well-Being City)

พันธกิจ

1. สร้างสมดุลสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาและหนุนเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และหลักประกันของการพัฒนาในทุกมิติอย่างยั่งยืน
2. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร เกษตรแปรรูป ประมงแปรรูปและการบริการให้ได้มาตรฐานสากลให้เป็นห่วงโซ่คุณค่าที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากที่มั่นคง
3. พัฒนาคุณภาพประชาชนรองรับเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต พัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม ชุมชนให้มีความเข้มแข็งและดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถ อยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข
4. การพัฒนาและเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนและนักท่องเที่ยว เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน
5. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายที่มีมาตรฐานสู่ระดับภูมิภาค
6. ระดมพลังภาคีทุกภาคส่วนร่วมพัฒนาจังหวัดให้เติบโตอย่างต่อเนื่องในทุกมิติทั้งเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และสิ่งแวดล้อม